Poštarina plaćena u gotovom | Ára egy és fél dinár | Postaszállitási dij készpénzben lefizetve

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam | Subotica, SZOMBAT, 1924 május 3. | 121. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. :. Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Becskerek

Zenta volt a jugoszláviai magyarság Pusztaszere, a hetumogurok ott vetették meg alkotmányos alapját a magyarság politikai mozgalmának, a ledőlt magyar uralom romjaiból ott született meg az egységes és öntudatos magyar kisebbség, ott találkoztak először össze a kisebbségek szakadékos utjára terelődött magyarok. Ez volt Zenta, ez volt a mi Pusztaszerünk. Mi lesz Becskerek?

Akkor még csak készülődtünk arra a küzdelemre, aminek máig fájdalom, sokkal kevesebb eredménye lett, mint kijózanitó tapasztalata. Akkor még azt hittük, csak a jogot kell kiharcolni, elég a törvény rendelkezése, a nemzetközi szerződés konszenzusa, az alkotmány deklarációja, azt hittük a jogállapotot a tényleges állapottól nem választják el bejárhatatlan messzeségek, fölmérhetetlen távolságok. Két évnek tapasztalata másra tanit és mást bizonyit. Első kötelességünk: a való élet számára kihasználni mindent, amit a törvény megadott s az alkotmány elrendelt. A mi küzdelmünket azért nem rágalmazhatja el még maga a rosszhiszemüség sem s azért nem dobálhatnak rá sarat még az ucca demagógjai sem, mert ez a küzdelem: harc az alkotmányért, harc a törvények végrehajtásáért, harc a jogrend megvalósulásáért. Zenta kitüzhette a küzdelem feladatát, Becskerek válassza meg a küzdelem eszközeit. Zenta összemarkolta a programot, Becskerek markolja össze az embereket. Zenta kijelölte a célt, Becskerek jelölje ki az utat. Zentán talpraállottunk, Becskereken induljunk el utunkra.

Arra a fundamentumra kell épiteni a jövő munkáját, amit a lelkesedés, a magyar fajta kötelezése, a nyelvünkhöz és kulturánkhoz való ragaszkodás nemcsak a zentai piactéren rakott le, hanem a magyarok szivében is. A magyarság nem maradhat tovább politikai kiskoruságban. A magyarság elereszti mindenkinek kezét, csak jogaiba kapaszkodik. Nincs ennél erősebb támasz, nincs ennél biztosabb oltalom. Ne tagadjuk le magunk előtt, hogy az alatt a két év alatt, ami a sentai piacteret a becskereki kaszinó nagytermétől elválasztja, sok történt már a jogok teljesedésének utján. Ne tagadjuk ezt le, mert kishitüeknek kellene lennünk s kétségbe kellene esnünk az igazság végső győzelmében vetett hitünkben, de ne is legyünk elégedettek, mert az elégedettségnek fattyu gyermeke a tétlenség. A mezitelen igazságnak hatalmas ereje van. Ami eddig történt, azt a fegyvertelen igazság, mezitelen jogaink harcolták ki nekünk. De elvész az a nép, amelyik az igazságot csak a szivében hordozza s gondolatában, karjában, eltökélt elszántságában, cselekedeteiben, munka vállalásában és munkavégzésében nem. Ha nem kell majd várnunk arra, mig igazaink isteni csoda folytán maguktól szólalnak meg, ha lesz parlamenti képviseletünk, mely a világ nyilvánossága elé tárja kéréseinket és panaszainkat, ha részünk lesz a községek igazgatásában s igy a magunk sorsának magunk is intézői leszünk, milyen hatalmas mértékben lehet majd siettetni annak a fejlődésnek ütemét, a mely bennünket a jogtalanságból az állampolgári egyenlőséghez vezet el s nyelvünknek és kulturánknak nemcsak a törvények *kijelentésével*, de a törvények *hatalmával* biztositott és megvédett szabadságát is megadja.

Szenta megalkotta a küzdelem *céljának*, Becskerek teremtse meg a küzdelem *eszközeinek és módszerének* programját. Az erőket mérlegelő bölcseség, a viszonyokkal számoló körültekintés, az alkotmány és törvényes rend iránti engedelmesség a magyar faj élniakarásával, a magyar kultura szent ápolásának, a magyar nyelv hősi védelmének férfiasan vállalt kötelességéből s a föld kiolthatatlan szeretetével álljon össze a *cselekedeteknek programjává*. A cselekedetek programját alkossa meg holnap Becskerek s ugy éljen és ugy haljon ez a magyarság, ahogy ezt a programmot vállalja és teljesiti.

Szombatra várják a válság megoldását

Pasics és Davidovics a királynál — A Radics-párt kiáltványa még nem került nyilvánosságra — Szombaton ülést tart a parlament

Beogradból jelentik: Szombaton ül össze a parlament és ennélfogva már pénteken rendkivül élénk politikai élet volt Beogradban. Megérkeztek a fővárostól távollevő képviselők, a parlamenti klubok ujból megteltek és rendkivül élénk tanácskozások folytak egész nap. *Megérkezett Beogradba a Radics-pártnak mind a hatvanhárom képviselője*, továbbá dr. *Spaho* is, aki hosszabb távolléte miatt az utóbbi időben nem vett részt az ellenzéki vezérek tanácskozásain.

Viharosnak igérkezik a parlament szombati ülése

A parlament szombati ülése viharosnak igérkezik, mert *az ellenzék megkisérli, hogy szóvátegye sérelmeit*, különösen a Radics-párti mandátumok igazolása körül követett eljárást. Hogy az ellenzéknek lesz-e erre alkalma, az még kérdéses és az elnök magatartásától függ. A radikálisok tervei szerint ugyanis *a parlament elnöke az ülés megnyitása után nyomban fel fogja olvasni Pasics miniszterelnök levelét, amely bejelenti a kormány lemondását és azt fogja javasolni, hogy az uj kormány megalakuláséig a parlament ne tartson üléseket.* A miniszterelnöknek ezt a levelét *Dragovics*, a parlament alelnöke pénteken délben átvette *Pasicstól*.

Koncentrációs kormány előtérben

A sokáig huzódó válság most már a megoldáshoz közeledik. Az udvarban erősen folynak a tanácskozások a pártok vezetőivel politikai körökben azt hiszik, hogy az uralkodó már a legközelebbi napokban kormányalakitási megbizást ad az egyik nagy párt vezérének. Hogy az első mandátum tulajdonosának sikerül-e a kormányt összeállitani, az kérdéses és arról is még csak kombinációk vannak forgalomban, hogy ki kap megbizást a kormányalakitásra és melyik győz a szembenálló pártok közül, az ellenzék-e, vagy a radikálisok?

A radikálisok körében azonban most már még sem tartják valószinűnek, hogy a korona azonnal választási kormány alakitására adna megbizást Pasicsnak, ezért a radikális párt köréből pénteken az a hir terjedt el, hogy *az uralkodó valószinüleg már szombaton megbizást ad koncentrációs kormány alakitására.* Hogy ki kapná ezt a megbizást, azt még nem lehet tudni, a radikálisok szerint azonban ez nem járhat sikerrel, tekintettel arra, hogy *az ellenzék nem óhajt együttműködni Pasicsal a koncentrációs kormányban, a radikálisok pedig Pasics nélkül nem hajlandók a koncentrációba belemenni.* Igy a radikálisok azt remélik, hogy a kisérlet meghiusulása után mégis a radikálisok és Pribicsevicsék fogják megkapni a megbizást a választási kormány megalakitására.

Az ellenzék körében optimisztikusabb a hangulat és erősen biznak abban, hogy *a király nem fogja az uj kormány feltételéül szabni, hogy a radikálisok is résztvegyenek abban, hanem a számszerinti parlamenti többséggel rendelkező ellenzéki blokk maga fogja a munkakormányt már a legközelebbi alkalommal megalakitani.*

Az ellenzéki vezérek tanácskozása

Az ellenzéki pártok vezetői a pénteki nap folyamán több tanácskozást folytattak. Délelőtt *Korosec*, *Davidovics* és dr. *Macsek* tartottak értekezletet, délutáni, több mint két óráig tartó tanácskozásaikba pedig bevonták az ellenzéki pártok számottevőbb tagjait is. Az értekezleten résztvett *Spaho* is, valamint demokrata részről *Davidovicson* kivül *Marinkovics* Voja és *Popovics* Gyoka, a Radics-párt négy-öt tagja, végül több klerikális és muzulmán képviselő is. Nagy föltünést keltett, hogy *a tanácskozáson résztvett Ivanics Momcsillo volt Protics-párti képviselő is.* Az ellenzék értekezletén ismertették *a Radics-párt kiáltványát is*, amely azonban még nem került ki Zagrebben a nyomdából és igy nem is hozták egyelőre nyilvánosságra.

A Radics párt kiáltványa

A horvát köztársasági parasztpárt kiáltványának a tartalmáról *Macsek* dr. a következőket mondotta a Bácsmegyei Napló munkatársának:

— A kiáltvány főcélja, hogy a Radics párt politikai orientációját megvilágitsa és a választók előtt igazolja. A proklamáció leirja a párt történetét és hangsulyozza, hogy a párt müködése kezdetétől fogva abból a felfogásból indult ki, hogy *a horvát kérdést a szerb néppel való igazságos megegyezés utján kell megoldani.* Ezért is kötöttek egyezményt a radikálisokkal, mert azt hitték, hogy a radikális mandátumok számánál fogva Pasics a szerb nép igazi képviselője. Azonban *Pasics megsértette a megegyezést*, amelynek megkötése után *egész sor törvénytelenség és alkotmánysértés következett.* Ez volt az oka annak, hogy a Radics párti képviselők rászánták magukat a beogradi parlamentben való megjelenésre, hogy segitséget nyujtsanak az ellenzéknek a radikális-párti kormányzat megbuktatására és hogy gátat emeljenek a mindenütt felburjánzó korrupció terjedésének. A kiáltvány rámutat arra, hogy Pasics miniszterelnök előszeretettel ugy tünteti fel a horvátokat és szlovénekot a szerb nép előtt, mint a szerbek ellenségeit és *visszautasitja ezt a beállitást.* A horvát köztársasági parasztpárt — mondja a kiáltvány — mindig az állam mellett foglal állást; ha hiányzott volna a horvátokból és szlovénekből az államalkotó szándék, akkor az SHS. királyság 24 óráig sem állhatott volna fönn. Minthogy Pasics, mint az államellenesség legfőbb bizonyitékával:

a horvát parasztpárt *köztársasági* voltával hozakodik minduntalan elő, a kiáltvány részletesen megmagyarázza, hogy miben áll a Radics-párt köztársasági programmja. Ezzel kapcsolatban részletesen kifejti a kiáltvány, hogy *a párt csakis törvényes utón és a fennálló intézményeken keresztül akarja céljait elérni.* A kiáltvány annak hangsuiyozásával ér véget, hogy a párt egyre nagyobb teret nyer a horvátság bizalmában és kifejezi azt a reményt, hogy *a Radics-párti választók száma a legközelebbi választásokon meg fogja haladni az egymilliót.*

Kihallgatások a királynál

Politikai körökben érthető nagy érdeklődés nyilvánul meg az udvarnál folyó audienciák iránt. Szerdán este a király hosszu kihallgatáson fogadta *Pesics* Dragutin hadügyminisztert. Csütörtökön dr. *Belics* egyetemi tanár, a Pribicsevics-párt főbizottságának tagja volt több mint két óra hosszat a királynál, mig *Timotijevics* Koszta demokrata képviselőt egyórás audiencián fogadta az uralkodó. Kivülök *Peles* Dusán volt szociálpolitikai miniszter több mint két órás kihallgatáson fejtette ki álláspontját a politikai helyzetről.

Pénteken lassu menetben tovább folytak a tanácskozások az udvarnál, ahol a déli órákban megjelent az udvarnál *Popovics* Gyoka demokrata képviselő, aki azonban saját kijelentése szerint *nem volt a királynál, hanem az udvari marsalli hivatalban tárgyalt.* Hir szerint *Popovics* képviselő *a Radics-párti képviselők meghivását készitette elő az udvarnál.*

Változások a belügyminiszteriumban

Diplomáciai körökből eredő hirek szerint a külügyminisztériumban a közel jövőben nagyjelentőségü személyi változások lesznek. *Gavrilovics* Pantet, a külügyminiszter helyettesét hir szerint belga követté fogják kinevezni, ami, tekintettel arra, hogy a külügyminisztérium adminisztrativ vezetése eddig Gavrilovics kezében volt, meglehetősen nagy változásokat fog jelenteni a minisztérium ügykezelésében. Az eddigi verziók szerint *Gavrilovics* Pantet ideiglenesen *Lazarevics* Branko volt prágai ügyvivő fogja helyettesiteni, állandó utódaként pedig *Jevtics* Bogoljubot, a jóvátételi bizottságnál müködő jugoszláv delegáció főtitkárát emlegetik.

Jovanovics Ljuba és Davidovics a királynál

Pasics miniszterelnök pénteken délután öt órától hatig az udvarban volt, majd az esti órákban még igen fontos politikai tanácskozások folytak az udvarban. *Jovanovics* Ljuba, a parlament elnöke fél héttől egész negyed nyolcig volt az uralkodónál, majd nyomban utána *Davidovics* Ljuba, az ellenzéki blokk vezére jelent meg királyi audiencián, amely egész fél kilencig tartott. *A válság azonban még ezekkel a nagyfontosságu kihallgatásokkal sem dőlt el.* Davidovics ugyanis esti kihallgatása után ujságirók előtt kijelentette, hogy *a király még folytatni fogja a politikusok méghallgatását.* A késő esti órákban *Davidovics* még közölte kihallgatásának az eredményét *Koroseccel.*

A szuboticai rendőrség a drágaság letöréseért

Tömegesen érkeznek feljelentések a szuboticai kereskedők ellen

Gnyátics Radmillo szuboticai helyettes-rendőrfőkapitány hivatalba lépése alkalmával nagyarányu akciót vett tervbe a drágaság letörésére. A rendőrségen már egy ügyosztályt is szervezett, amelynek egyedüli célja a drágaság elleni törvény rendelkezéseinek a végrehajtása lesz. Az ügyosztály vezetője *Bacsevics* rendőrkapitány Gnyátics főkapitány-helyettes utasitásai alapján már meg is inditotta ezt az akciót.

Néhány nap óta detektivek járják végig az üzleteket és egyéb elárusitó helyeket, hogy ellenőrizzék: a kereskedők betartják-e a drágaság elleni törvény rendelkezéseit. Az akció teljesen váratlanul érte a kereskedőket, annál is inkább, mert már több mintegy éve a hatóságok semmit sem tettek a törvény végrehajtása érdekében és a kereskedők nem is ismerik kellőképpen a törvény rendelkezéseit.

Mintegy két évvel ezelőtt *Karakasevics* Gábor elhunyt rendőrfőkapitány inditott akciót a drágaság letörésére. Az akció folyamán több kereskedő ellen indult eljárás, az uzsorabiróság azonban annak idején *valamennyi feljelentett kereskedő ellen beszüntette az eljárást,* azzal az egyszerü indokolással, hogy a rendőrség nem készitette elő kellőképpen az akciót és igy a kereskedők nem tudták, hogy a drágaság elleni törvény milyen rendelkezéseit kell betartaniok. Az akció azután abba is maradt és a hatóságok maguk sem szorgalmazták a drágaság elleni törvény végrehajtását.

Az ujabb akció folyamán mindazon kereskedők ellen, akik vétettek a drágaság elleni törvény rendelkezései ellen, eljárás indul. Ennek alapján a detektivek a kereskedők legnagyobb része ellen feljelentést tettek.

Bacsevics rendőrkapitány kijelentette, hogy a feljelentett kereskedők ellen szigoru eljárást inditanak és a jövő hét folyamán az uzsorabiróság már meg is kezdi a feljelentések letárgyalását.

Természetesen a fogyasztóközönség érdekében örömmel kell fogadnunk minden oly kezdeményezést, mely *sikerrel* harcol a drágaság elleni fronton. Eddig azonban azt a megfigyelést kellett tennünk, hogy a hatóságoknak a kereskedők elleni akciója még mindig emelte az árakat, ahelyett, hogy letörte volna. A drágaságot nem a kereskedők csinálják s aligha vezet sikerre az a harc, amit a kereskedelmi forgalom utolsó láncszeme, a kereskedő ellen inditanak, amig a kereskedelmi forgalom többi tényezőjét nem veszi üldözőbe a hatóság. A drágaság emelkedésének a vasuti forgalom, a vámok, az adók, az illetékek állandó emelkedése sokkal közvetlenebb és hatásosabb okai, mint a kereskedő, aki a közszükségleti cikkekre nem teszi ki az árjelző táblát.

A drágaság elleni törvényt maga a hatósági gyakorlat helyezte hatályon kivül. A kereskedők joggal lehettek abban a tudatban, hogy ha a rendőrség a törvény végrehajtásától való »önkéntes elállás« után ujra végre akarja hajtani azt a törvényt, aminek gyakorlati alkalmazása egyszer már bebizonyitotta, hogy céljának elérésére alkalmatlan, előzőleg figyelmeztetni fogja erre a kereskedőket. A kereskedők rendszeres birságolása a kereskedelem nyugodt menetét zavarja meg, már pedig ahányszor eddig még a kereskedelem szabadságát hatósági intézkedések korlátozni akarták, annyiszor emelkedtek az árak. A drágaság elleni küzdelmet csak helyes pénzügyi, okos forgalmi és racionális vámpolitikával lehet megvivni, de nem ugy, hogy rendészeti ügyké teszik a kereskedelmet s biróságokkal sujtják a kereskedőket.

Felülvizsgálják az erdélyi földosztást

Jogosnak találták a panaszokat

Bukarestből jelentik: *Tatarescu* belügyi államtitkár és Cipeianu földmivelésügyi államtitkár, amikor legutóbb körutazást tettek Erdélyben, fogadták a különböző földmüves-küldöttségeket és meghallgatták azok panaszait a földosztás körül elkövetett visszaélésekről.

A panaszokat a minisztériumok vizsgálat tárgyává tették és azokat alaposaknak és jogosaknak találták. Az eddigi eredmények arra az elhatározásra inditották az illetékes köröket, hogy a vizsgálatot Erdély egész területére kiterjesszék és minden felmerülő panaszt a helyszinen vizsgáljanak meg. Ennek a vizsgálatnak a megkezdése és a panaszok meghallgatása céljából Tatarescu és Cipeianu államtitkárok ujból Erdélybe utaztak. Körutjuk körülbelül egy hónapig fog tartani és megvizsgálják az agrárbizottságok müködését.

Azurea

Irta: Szini Gyula

Csipkésfalu, hegyestornyos gót kastély emelkedett a Rajna egy festői kanyarulatánál. Mintha Hoffmann meséinek valamelyike elevenedett volna meg benne, oly szép és regényes volt.

És a gazdája is — Rolf von Rolf — ép oly furcsa volt, mint a kastély.

Középkori lovag a huszadik században és egyuttal csillagász. Grófi családja hagyományai ellenére, polgárleányt vett el feleségül, Erasmus kölni optikus mester Azurea nevü leányát.

Erasmus mester, a gróf apósa nevezetes ember volt Kölnben. Régebben egy világhirü düsseldorfi cégnek dolgozott, de onnan részegeskedése miatt elcsapták. Sorsa csak akkor kezdett jobbra fordulni, mikor megismerkedett Rolf von Rolffal. Ismeretségük azzal kezdődött, hogy Erasmus megjavitotta a grófi csillagvizsgáló egy ócska teleszkópját, amelyet a gróf még apjától örökölt.

Rolf von Rolf pártfogásába vette Erasmust különösen attól az időtől fogva, amikor leányával, a gyönyörü és okos Azureával is megismerkedett.

Azureának oly tündöklő volt a szépsége és olyan folt nélkül való a lire, hogy ezek mellett apró hibái egészen eltörpültek. Kicsit szórakozott volt és rövidlátó is ugy, hogy néha, ha a sótartó után nyult, a gyertya akadt a kezébe és azt csöpögtette be a levesbe.

Rolf von Rolf mérlegre tette Azurea hibáit és erényeit. Végül ugy határozott, hogy feleségül veszi. Hét évig Rolf von Rolf és Azurea a legnagyobb, legzavartalanabb boldogságban éltek együtt. Ekkor történt, hogy Erasmus, aki a gróf csillagvizsgáló intézetének vezetője volt, egy nap annyira leitta magát, hogy a messzelátón keresztül az égitesteket duplán látta. Még nagyobb baj volt az, hogy részeg fejjel értekezést irt és ez megjelent egy csillagászati folyóiratban, még pedig Rolf von Rolf neve alatt. Nagy botrány lett a dologból és a gróf elcsapta Erasmust. Azurea nem tehetett apja érdekében semmit, mert Erasmusnak már annyi volt a rovásán, hogy a gróf engesztelhetetlen lett vele szemben.

Rolf von Rolf uj csillagászt állitott intézete élére, Wagner düsseldorfi ifju astronomust. Wagner elfoglalta Erasmus helyét és szorgalmasan vizsgálta a csillagokat. Egészen addig, mig egyszer a saját szemével nagyon mélyen nézett bele abba az égitestbe, amely Azurea szemében ragyogott. Wagner beleszeretett Azureába. A szerelmesek mindjobban belezavarodtak egymásba és megtörtént, hogy a gróf rajtakapta őket, amint a kertben csókolóztak. Wagnert még aznap kidobták és a csillagvizsgáló intézet vezető nélkül maradt.

Azurea ettől a naptól fogva mind szomorubb és zárkózottabb lett. Egy napon aztán eltünt a kastélyból. Apja házába szökött és onnan irt okos, szép levelet, hogy megunta a várfogságot és nem hajlandó többé visszatérni a grófhoz. Rolf von Rolf, aki akkor már öregedni kezdett, kétségbe volt esve. Annyira megszokta feleségét, hogy nélküle üresnek érezte életét. Legyőzte tehát veleszületett dölyfösségét és fölkereste Azurea apját, Erasmust. Ennek őszintén elmondta, hogy nem tud Azurea nélkül élni.

— Pedig az én leányom, felelte Erasmus, mindenáron Wagnerhoz akar feleségül menni. Én ellene vagyok ennek a házasságnak és Wagnert be sem engedem a házamba.

Rolf von Rolf könyörögni kezdett:

— Mester, ön az egyetlen ember, aki hatni tud Azureára. Akadályozza meg Wagnerral való házasságát és vegye rá Azureát, hogy térjen vissza hozzám.

— Nehéz lesz! — felelte Erasmus.

— Kivánjon tőlem bármit! — mondta Rolf von Rolf.

— Az már más! — szólt Erasmus. — Ha ön visszahelyez engem a csillagvizsgálója élére és holtomiglan való fizetést biztosit számomra, akkor én holnap estére visszaviszem a kastélyba Azureát.

— Kivánsága máris teljesitve van! — felelte a gróf. — Abban a pillanatban, amikor Azurea visszajön hozzám, ön ismét a csillagvizsgáló élén lesz, holtanapjáig való fizetéssel.

— Rendben van — szólt Erasmus. — Holnap este önnél lesz a leányom.

A gróf visszamet a várába.

Azuera csak estefelé érkezett haza. Egész nap Köln uccáin csavargott Wagnerral. Vacsora után korán lefeküdt és imádott Wagnerja képével el is aludt.

Mikor reggel fölébredt és ki akarta törülni az álmot szeméből, ijedten fölsikoltott. A két gyönyörü szemgolyója nem volt többé a helyén.

— Segitség! Segitség! — kiáltotta rémülten. Hallotta, amint az ajtó nyilik és belépett atyja.

— Nem találom a szememet! — panaszolta megdöbbenten Azurea.

— Én vettem ki az éjjel, mialatt aludtál Azurea, — szólt Erasmus. — Jól tudod, hogy nekem köszönheted azt a gyönyörü szemedet, amely miatt mindenki csodál és imád. Ez az én halhatatlan müvem, amelyet egyenesen a te számodra alkottam. Én tanitottalak meg, hogyan kell ezzel a szemmel kacsintani, ábrándosan nézni, mosolyogni, kacagni és férfiakat bolonditani. Én tanitottalak meg kisgyermek korod óta azokra a mozdulatokra, fogásokra, ügyességekre, mikkel a veleszületett vakságot elleplezheted. Én csináltam belőled Azureát!.... De te engedetlen leány vagy. Minden áron Wagner felesége akarsz lenni, holott tudod, hogy ellene vagyok ennek a házasságnak.

....Ezért vettem vissza a szemedet!

— Oh borzasztó! — hördült fel Azurea.

— És addig nem is adom vissza, a mig meg nem igéred, hogy lemondasz Wagnerről és visszamégy a grófhoz — szólt Erasmus.

Azurea ájultan esett össze.

— — — — — — — —

Másnap este Rolf von Rolf nyugtalan lépésekkel járt föl és alá a kastélyban. Türelmetlen volt. Várakozott. Minden neszre fölfigyelt. Csaknem megbolondult.

Egyszercsak nyilt az ajtó. Belépett Erasmus és kézenfogva vezette be leányát, Azureát. Rolf von Rolf boldogan rohant felesége elé, rávetette magát mint az őrült és csókolta, csókolta.... Azurea szebb volt, mint valaha és szeme különös fényben tündökölt.

Ajóvátételi bizottság

megkezdte a szakértői javaslat végrehajtását

Macdonald Németország gazdasági helyreállitásáért

A jóvátételi bizottság nem törődve az érdekelt kormányok végleges állásfoglalásával, elhatározta, hogy rögtön hozzáfog a Dawes-féle bizottság javaslatainak végrehajtásához. *Barthou* elnöklete alatt, mint Párisból jelentik, a bizottság a következő határozatot hozta:

A német vasutak organizálására bizottságot küld ki, amelynek tárgyalásain részt fog venni Sir William *Acworth* és *Leverve*, a két kiváló vasutügyi szakértő is. A német bank megszervezésére kiküldött bizottság már a tegnapi napon megalakult és tárgyalásain *Kindersleg*, az angol bank elnöke is résztvesz. Elhatározta még a jóvátételi bizottság, hogy a német ipari kötelezettségek megszervezésére kiküldött bizottságba *Descamps* francia bankembert és *Alberto Pirelli* olasz nagyiparost jelöli.

Az érdekelt államok kormányai a szakértői javaslat kérdésében végleg nem döntöttek. A francia kormány tudvalevőleg bizonyos *fentartásokhoz köti beleegyezését* és a belga kormánnyal ugy egyezett meg, hogy a Ruhr-vidéket nem üritik ki mindaddig, amig Németország a jóvátételi terhe kfizetését meg nem kezdi. Az angol kormány csak nagy általánosságban válaszolt. *Macdonald* kijelentette, hogy *kormánya mindent elkövet Németország gazdasági helyreállitására.* Olaszország nagy általánosságban hozzájárul a szakértőbizottság terveihez.

A Magyar Párt

kiküldöttei Becskereken

Biztositva van a nagygyülés zavartalan lefolyása

A Magyar Párt május 4-iki becskereki nagygyülésének előkészitése a becskereki pártszervezet részéről már teljesen befejeződött. A Magyar Párt központi irodájába beérkezett jelentések szerint *a közgyülésen minden pártszervezet képviselve lesz, sőt érkeztek bejelentések olyan helyekről is, ahol a helyi szervezet még nem alakult meg.* A közgyülés igy nagyon látogatottnak igérkezik és a bejelentések szerint *százon felül lesznek a pártszervezetek hivatalos kiküldöttjei*, akik a közgyülésen az ügyrend alapján szavazati joggal rendelkeznek. Ezenkivül sok vendég vesz részt a közgyülésen, különösen a bánáti Magyar Párt részéről.

Szuboticáról szombaton hajnalban utaznak el a Magyar Párt kiküldöttei Becskerekre, még pedig az országos vezetőség részéről dr. *Sántha* György, dr. *Nagy* Ödön, dr. *Ruby* Gyula, dr. *Székely* Áron, *Vass* Kálmán és *Csiszéri Nagy* Samu, a helyi szervezet részéről pedig *Törley* Bálint, dr. *Streliczky* Dénes, dr. *Vécsei* Samu, *Görög* Alajos, *Merzweiler* Antal, *Nojcsek* Géza, *Fató* Pál, *Zöld* András és *Koncz* András. A kiküldöttekhez utközben csatlakoznak több vidéki pártszervezet megbizottai is. A bácskai szervezetek vezetőit Becskereken ünnepélyes fogadtatásban részesitik.

Mint Becskerekről jelentik, a *becskereki pártszervezet megtett minden intézkedést a Magyar Párt közgyülésének nyugodt lefolyása érdekében. A közgyülés résztvevőit — a hatóság támogatásával — le fogják igazoltatni, nehogy a közgyülési terembe esetleg rendbontó elemek férközhessenek és igy a közgyülés zavartalan lefolyása biztositva van.*

A kiküldöttek egy része már pénteken este megérkeztek Becskerekre, azonban a vidéki pártszervezetek delegáltjainak zömét csak szombaton délutánra várják.

Ujabb kilenc halálos itélet Oroszországban

Tömeges letartóztatások Moszkvában

Oroszországban az utóbbi időben — mint az ismeretes — sulyos belpolitikai harc dult, amelyet *Lenin* halála idézett elő. Lenin halála után ugyanis a szélsőséges és mérsékeltebb szovjetpolitikusok közt kitört a harc és Oroszország sulyos belpolitikai válságon ment keresztül, amelynek egyik következménye volt az is, hogy Lenin hivatalbeli utóda, *Rykov*, kénytelen volt egyidőre elhagyni Oroszországot.

Magának a belpolitikai harcnak lefolyása és annak részletei homályosak. Ami Oroszországban most végbemegy, arról vajmi kevés jut ki a külföldre s csak a nagy események, amelyekre a világ közvéleményét külön felhivják, jutnak ki a külföld sajtójába. Igy most is csak a tömeges ujabb letartóztatásokról és kivégzésekről szóló jelentésekből tudta meg a külföld, hogy *a belső politikai harcban a szélsőséges kommunizmus diadalmaskodott.*

A skandináv sajtóiroda jelentése szerint ugyanis *Moszkvában az utóbbi napokban kétszázhatvannégy egyént tartóztattak le*, közöttük két magasrangu szovjettisztviselőt, igen sok kereskedőt, huszonegy nemzetgazdászt. *Két orvost és hét tanitót közülük halálra itéltek, hetvenkilenc letartóztatottat pedig Észak-Szibériába deportáltak*, mig százhatvannégyet Moszkvában tartanak fogságban szigoru őrizet alatt.

A sajtóiroda tudósitása mindehhez hozzáfüzi, hogy a letartóztatások egyenes következményei *a szélső kommunista-párt győzelmének, amelynek szolgálatába most Trockij is visszatért*, aki pedig állását éppen azért hagyta ott, mert az ugynevezett pártdemokráciát akarta diadalra juttatni. Amikor Trockij most a Kremlben ujból megjelent, a hatalmas tömeg nagy ovációval fogadta s Trockij beszédében, amelyet a tömeg előtt mondott, ki is jelentette, hogy régi hivatalát és müködését ujból megkezdte.

Anyomdászsztrájk a magyar parlamentben

Bethlen a fajvédők és szocialisták megegyezéséről

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyülés pénteki ülésén, amelyet *az ellenzék kivánságára hivtak össze*, *Szcitovszky* Béla házelnök bejelentette, hogy *Bethlen* miniszterelnök benyujtotta az uj vámtariféról szóló törvényjavaslatot, majd *Peidl* Gyula szociáldemokrata képviselő az összehivók nevében megindokolta az ellenzék elhatározását a nemzetgyülés összehivására. *Tiltakozott elsősorban a kormány diktatorikus eljárása ellen, amellyel a napilapok megjelenését betiltotta* és azzal vádolta a Bethlen-kormányt, hogy *egyoldalu osztálypolitikát követ.* Hosszasan foglalkozott az egyesülési és gyülekezési jogot ért sérelmekkel és ezeknek helyreállitását követelte. Élesen birálta a kormány eljárását és általános titkos választójogot, az internálótábor felosztalását, valamint *az ellenforradalom likvidálását követelte.* Hansulyozta, hogy *a belügyminiszternek nem volt oka a május elsejei munkásgyülés betiltására.*

— Senki se kiván felfordulást — mondotta — és *az általános sztrájkra senki sem gondol*, ma csak a megélhetésért, a falat kenyérért folyik a harc.

Ismertette *a kormánynak a nyomdászsztrájk ügyében tanusitott magatartását.*

— Tévedés az a felfogás — jelentette ki — mintha a szociáldemokrata-párt okozta volna a sztrájkot. A párt és a szakszervezetek két különálló szervezet, a szakszervezetek csak a munkásság gazdasági érdekeit képviselik. *Nem igaz, hogy politikai okai vannak a nyomdászsztrájknak*, hanem tisztán gazdasági okokból szüntette meg több mint négyezer munkás a munkát 238 nyomdában.

Bethlen beszéde

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt Peidl Gyulának. Tiltakozott a vád ellen, mintha a kormány osztálypolitikát követne és *az ellen, hogy Magyarországon a gyülekezési jog korlátozásáról beszéljenek.* Rámutatott arra, hogy *ebben az évben csak a szociálisták 2800 gyülésre kaptak engedélyt.*

— Ez — mondotta — azt is bizonyitja, hogy *a szociáldemokratapárt milyen erős propagandát folytat a tömegek között, mig a polgári pártok szétszaggatottságuk folytán hátrányos helyzetben vannak. A május elsejei gyülés betiltása csak preventiv intézkedés volt*, mert *Kabók* Lajos képviselő a szociáldemokratapárt husvéti kongresszusán ugy nyilatkozott, hogy *a munkásság csak sztrájkkal vivhatja ki jogait.*

Rámutatott arra, hogy május elsejére *az ébredők* is hivtak össze gyülést, amiért *összecsapástól lehetett tartani.* A kormány ennek elébevágott és *a közrend érdekében be kellett tiltani a gyüléseket. Peidl* azt próbálta bizonyitani — folytatta Bethlen — hogy a szociáldemokrata-párt és a szakszervezetek nem választhatók szét. (Tiltakozás a szociáldemokratáknál.) Nem vádolom azzal a szociáldemokrata-pártot, hogy a lap-sztrájk rendezése az ő müve, de annak kitörését megakadályozhatta volna. Az egyezkedési tárgyalások meghiusulásában nagy része van a pártnak. A szociáldemokraták nem tudták kordában tartani saját embereiket. *A szociáldemokraták jóvoltából jelenhettek meg a fajvédő lapok. (Zajos tiltakozás a szociáldemokratáknál és a fajvédőknél.)* Amikor a munkások hajlandók lettek volna a sztrájk abbahagyására, a főbizalmi testület terrorizálta őket a sztrájk folytatására. (Állandó zaj.) Az elnök *Proppert* rendreutasitja.) *A bérharc joga a munkásságnak és a kormány nem is akar a bérharcba avatkozni*, de lehetetlen, hogy a politikai pártok a maguk részére kihasználják ezt a bérharcot. A kormány az 1912. évi 63. törvénycikk alapján tiltotta be a lapok megjelenését. *Az egyes politikai pártok lapjaik számára üzleti hasznot akartak a sztrájkból. (Heves tiltakozás a szociáldemokratáknál és fajvédőknél.)* A kormány nem engedhette meg, hogy politikai tőkét kovácsoljanak a nyomdászsztrájkból. *Információm szerint a megjelenő lapok nyomdászaiknak a régi bért fizették. (Óriási zaj tört ki erre. — Nem igaz! Hazudik! — kiáltották a szociálisták és fajvédők padsoraiból Bethlen miniszterelnök felé.)*

Gömbös Gyula magából kikelve orditotta: *Aljas hazugság!*

Az elnök ugy Gömböst, mint *Farkas* Istvánt, *Kabók* Lajost és *Reizinger* Ferencet a nagy zajban rendreutasitotta.

Bethlen: Információm szerint Gömbös és a szociálista képviselők közt megegyezés jött létre. (A miniszterelnök szavainál ujra kitör a vihar, a képviselők helyeikről felugorva tiltakoztak a vád ellen.) A sajtó szabadságának olyan felfogását, amilyennek 1918-ban voltunk tanui, amikor a munkásság diktálta, hogy milyen lapok jelenhetnek meg, addig, amig én állok e helyen, nem engedem érvényesülni. *(A kormánypárt tapsol, az ellenzék gunyosan tiltakozik.)*

Gömbös válasza Bethlennek

Gömbös Gyula személyes kérdésben szólalt fel. Kijelentette, hogy aki a helyzetet ismeri, tudja, hogy a szociáldemokraták és fajvédők közt a legnagyobb ellentétek vannak. Ismertette a nyomdászsztrájk történetét. Először a fajvédő lapok is kizárták munkásaikat, de amikor *meggyőződtek arról, hogy a munkások kivánságai jogosak* és csak a bérek felemeléséért harcolnak, teljesitették a követeléseket. *A főnökegyesület nagy hibákat követett el a tárgyalások során, mert térdre akarta kényszeriteni a munkásságot.* A főnökegyesületnek másik célja az volt a kizárásokkal, hogy *tönkretegye a gyengébb sajtóvállalatokat*, mert a hosszu sztrájkot csak azok a nyomdavállalatok birják ki, amelyek a forradalom és a háboru alatt négyemeletes palotákat tudtak maguknak szerezni.

Benárd Ágoston, a Nép főszerkesztője kijelentette, hogy *ellenzi a kormány lapbetiltó rendeletét, levonja ennek következményeit és kilép a kormányt támogató Wolff-párt tagjai sorából.*

Az elnök ezután napirendi javaslatot tett és azt inditványozta, hogy *a parlament ülését május 14-ig napolják el. Nagy* Vince azt inditványozta, hogy a nemzetgyülés szombaton is tartson ülést.

Eckhardt Tibor a lapbetiltások miatt élesen támadta a kormányt. Szerinte a munkáskizárások Miklós Andor lapvállalatainak érdekében történtek. Véleménye szerint *Miklós Andor lapjainál csak az üzleti érdeket tekinti és vagyonát zsarolással szerezte.* Foglalkozott *Az Est* háboru alatti szereplésével, amelynek nagy része volt a bolsevizmus előidézésében. Tiltakozott az ellen, hogy a fajvédők és a szociáldemokraták közt bármiféle megegyezés jött volna létre.

Bethlen miniszterelnök ujból válaszolt Eckhardt beszédére, aki — mondotta — ugy akarja beállitani a helyzetet, mintha a kormány azért avatkozott volna bele a sztrájk ügyébe, hogy a sztrájkot letörje. A kormány nem akarja sem a munkások, sem a munkaadók érdekeit védeni, de kötelessége, hogy a két fél közt közvetitsen. Nem tartja szükségesnek, hogy arra az inszinuációra válaszoljon, hogy a lapokat a Miklós-féle sajtóvállalatok érdekében tiltotta be a kormány.

A parlament ezután elfogadta az elnök napirendi inditványát, amely szerint a nemzetgyülés május 14-én tartja legközelebbi ülését és a vita ezzel véget ért.

Lengyelország

nagyhatalmi ambiciói

Vojciehovsky elnök harcias beszéde

Varsóból jelentik: *Vojciehovsky* elnök, a lengyel kiviteli vásár megnyitóján Posenben feltünést keltő beszédet mondott. Kijelentette, hogy *Lengyelországnak nagyhatalomnak kell lennie* és Európában csak mint nagyhatalom állhat fenn.

— Sokat megszereztünk — folytatta — ami a miénk volt, de még nem mindent. Még nem egyesült az anyaországgal sok lengyel terület és sok olyan országrész, amelynek birtoklása szükséges egzistenciánk fenntartásához. Pénzügyi helyzetünk lehetővé fogja tenni azt, hogy olyan hatalmas hadsereget épitsünk ki, amely kizárja, hogy bármely ország felemelje kezét Lengyelország ellen, vagy hogy valamelyik ország birónak tolja fel magát a lengyel kormány és a lengyel lakosság között. A nemzeti kisebbségekre célozok, ez a kérdés égető problémává vált az utóbbi időben és egyes nemzeti kisebbségek a népszövetséghez fordultak.

A novisadi munkásvezetők az ügyészségen

Az államvédelmi törvény alapján folyik ellenük az eljárás

A noviszadi rendőrség — mint jelentettük — szerdán délután letartóztatta a noviszadi független szakszervezetek 16 vezetőtagját, köztük *Kovacsevics* Nikola volt kommunista képviselőt és *Crvenics* Nikola párttitkárt. A letartóztatás azért történt, mert a független szakszervezetek röpcédulákat és plakátot bocsájtottak ki, amelyben felhivták a munkásságot a május elseje megünneplésére és rendkivül éles hangon birálták a mostani közállapotokat.

A rendőrség a letartóztatott munkásokat csütörtökön átadta az ügyészségnek, amely az államvédelmi törvény első szakasza alapján elrendelte előzetes letartóztatásukat. Azokat, akik nem játszottak a mozgalomban vezető szerepet, az ügyészség előrelátható pár napon belül szabadlábra helyezi.

Hitbizományi örökös, mint betörő

Kétévi börtönre itéltek betörésért egy német tüzértisztet

Berlinből jelentik: *Keudell* Sándor, II. Vilmos ex-császár főszertartásmesterének fia fölött *többszörös betörés* miatt mondott itéletet a berlini büntető biróság.

Keudell Sándor, aki egy betörőbanda tagja volt, fiatalkora ellenére máris kalandos multra tekinthet vissza. 1915-től 1917-ig a tengerészetnél szolgált, ahonnét apja kivánságára a tüzérséghez lépett át, mint hadnagy. A fiatal német tiszt, a frontról szabadságra hazatérőben 1918-ban tört be először Berlinben sógora lakására, ahol gobelineket lopott. Az első sikeres betörést hamarosan követte a második: ellopta anyja több százezer akkori márkát érő családi ékszereit. Az uj foglalkozás annyira megtetszett Keudellnek, hogy vissza sem ment a frontra, hanem bejárta Németország nagyobb városait és mindenütt betöréseket követett el. 1918 szeptemberében a haditörvényszék zászlóelhagyás miatt elitélte, de szülei megmentették a börtöntől: elmegyógyintézetbe dugták, majd — kitagadták. A forradalom után apja beleegyezett abba, hogy az elmegyógyintézetet elhagyhatja azzal a feltétellel, hogy belép vagy az idegen légióba, vagy az üdv-hadseregébe. *Keudell* mindent megigért apjának, de amikor az őrültek házából kiszabadult, ismét szövetkezett régi betörő-társaival. Az első dolga az volt, hogy a Cassel közelében levő Keudell-kastélyban követett el nagyobb betörést. Azt hitte, hogy apját lopja meg — kiderült azonban, hogy saját magánál tört be. Keudell apja ugyanis időközben meghalt és a kastély hitbizománynak a fiatal arisztokrata-betörő lett az örököse.

A berlini törvényszék *Keudellt két évi börtönre itélte*, két büntársát ugyancsak több évi börtönbüntetésre itélték.

A bécsi kisebbségi kongresszust nem Radics hivta össze?

A horvát parasztpárt vezére cáfol

Beogradból jelentik: A nemzetiségi kisebbségek bécsi konferenciájáról, amelyet az eddigi hiradások szerint Radics István akart összehivni, a beogradi *Pravda* legutóbbi számában ujabb Radics-intervjut közöl, amelyben *Radics cáfolja, hogy tőle ered a kisebbségek bécsi konferenciájának terve.*

— Egy hónappal ezelőtt — mondja Radics nyilatkozatában — három ur érkezett hozzám Genfből: egy ukrán, egy német és egy román. Ezek kifejtették előttem, hogy hogyan áll a kisebbségek ügye a népszövetség előtt és megkérdezték erre vonatkozóan a véleményemet. Azt válaszoltam nekik, hogy *mi, horvátok, nem vagyunk kisebbség* és szerintem megvan a lehetősége annak, hogy ha mégoly nehezen is, de *parlamenti uton is elérjük Jugoszlávia határain belül kivánságaink teljesitését.* Nekünk és a szlovéneknek azonban megvannak saját kisebbségeink Olaszországban, azonban ennek ellenére a kisebbségek tekintetében *nem állunk a régi irredenta politika alapján.* Követeléseink szigoruan a békeszerződéseken alapulnak, amelyek garantálják a kisebbségek jogait. Helyeseltem a kisebbségi kongresszus összehivását és hozzátettem, *hogyha nem sikerülne a megegyezésünk Beograddal, akkor valószinüleg mi horvátok is részt vennénk a kongresszuson,* azonban nem mint kisebbség, hanem mint nemzet. A kisebbségek kérdésében az is fontos, hogy különböző csoportoktól, amelyek nem képviselik nemzetüket, vagy pedig más szervezetek felhatalmazott funkcionáriusaitól megvonjuk annak a lehetőségét, hogy bármilyen nemzetiségi kisebbség nevében beszéljenek. Ezek ugyanis rendszerint közönséges ügynökei az egyes kormányoknak, amelyeknek érdekében áll, hogy a népet elnyomják, ami természetesen többet árt, mint használ a kisebbségeknek.

Radics nyilatkozata folytatásában elmondja, hogy néhány nappal később kérdést intéztek hozzá, hajlandó-e ő összehivni ezt a kisebbségi kongresszust. *Ő ezt a leghatározottabban megtagadta.* Ennek ellenére egyik prágai német lap, valószinüleg határozott célzatossággal, mégis azt közölte, hogy ő hivja össze a kongresszust; ezzel egyidejüleg Bécsbe érkezett egy német képviselő és megkérdezte tőle, hogy hogyan került ez a hir a nyilvánosságra. Ennek az urnak is azt válaszoltam — mondja Radics — hogy *nem hivom össze ezt a kongresszust.*

Radicsnak a *Pravdában* közölt ez a nyilatkozata némileg érthetetlen, mert a horvát köztársasági párt vezére *eddig nem tagadta,* hogy ilyen kongresszus összehivásának tervével foglalkozik, sőt a *Bácsmegyei Napló* bécsi tudósitója előtt még azt is kifejtette, hogy kiket hiv meg a kongresszusra és miért van arra szükség?

Véres ütközet a földért

Dobrovoljácok fegyveresen megtámadták a lázárföldi német bérlőket — A bérlők közül egy meghalt, tizenöten sulyosan megsebesültek — Három sebesült a halállal vivódik

Az a harc, amely az *Altruista Bank* lazarevói földjei miatt a biróságokon kivül a lazarevói német földmivesek, mint a birtok régi vevői és a földekre igényt tartó becskereki és környékbeli dobrovoljácok közt már évek óta folyt és néhány nappal ezelőtt ismét kiujult, — pénteken véres eseményben, *formális ütközetben robbant ki.* Az ütközetnek eddig a németek közül *egy halottja és tizenöt sulyos sebesültje van. A sebesültek közül három a halállal vivódik.*

Harc a földért

Mint ismeretes, mult pénteken a noviszadi itélőtábla értesitette a velikibecskereki agrárreform-kirendeltséget arról, hogy a Tábla megsemmisiti a becskereki törvényszék zárgondnok kirendeléséről szóló végzését. Ezzel a határozattal érvényét veszitette dr. *Radoszavljevics* Steván zárgondnoknak az az intézkedése, mellyel a földeket bérbe adta a birtok korábbi tulajdonosainak, a lazarevói német gazdáknak, akik 1918-ban a birtok parcellázása alkalmával a földeket a budapesti Altruista Banktól megvették és a vételár egy részét kifizették. A Tábla döntéséről tudomást szereztek a dobrovoljácok is, akik igényt tartottak a földekre és mult szombaton, — mint már jelentettük — felfegyverkezve kimentek a földekre és az ott dolgozó bérlőket elüzték. A becskereki agrárreform-kirendeltség a Tábla döntése alapján a birtokot azonnal ki akarta osztani a dobrovoljácok között, azonban dr. *Radoszavljevics* zárgondnok és a német bérlők jogorvoslatot jelentettek be s igy abban a meggyőződésben voltak, hogy *mindaddig, mig jogerős nem lesz a birói határozat, a lazarevói gazdák dolgozhatnak a földeken, amelyeket már korábban megmunkáltak és be is vetettek.*

A dobrovoljácok azonban — ugy látszik — nem nyugodtak bele abba, hogy még nem kaphatják meg a földeket. Ennek volt a következménye a pénteki véres ütközet.

Felvonulnak a dobrovoljácok

A zárgondnoktól nyert felvilágositás alapján, a lázárföldi német gazdák tovább folytatták a földeken munkájukat és — mint eddig is minden nap — pénteken reggel kimentek földjeikre dolgozni. A dobrovoljácok azonban azt az értesitést kapták, hogy pénteken délelőtt a becskereki agrárhivatal fel fogja osztani köztük a földeket. Ezért pénteken reggel mintegy

negyvenöt szekéren kétszáz dobrovoljác puskákkal, kaszákkal, kapákkal, baltákkal felfegyverkezve Lazarevóra indult.

Lazarevóra ment ugyanekkor a becskereki agrárreform-kirendeltség megbizásából *Wolmuth* János mérnök is, hogy a földosztást a hivatal megbizásából végrehajtsa.

Megkezdődik az ütközet

Kilenc óra volt, amikor a dobrovoljácok szekereiken megérkeztek Lazarevóra. A vitás földek mentén

rajvonalban, harcszerü formációban vonultak fel és szekereikkel bekeritették az ott dolgozó gazdákat.

A dobrovoljácok a szélső parcellákon foglalatoskodó földmiveseket felszólitották, hogy távozzanak el, mikor azonban ezek megtagadták a felhivás teljesitését,

a dobrovoljácok leszálltak szekereikről, lövöldözni kezdtek és fegyverrel, kaszával, baltával a lazarevóiakra támadtak.

A megtámadott fegyvertelen gazdák — mintegy ötvenen — menekülni próbáltak, azonban támadóik üldözőbe vették őket és

akit elértek, azt leütötték.

A lazarevói földmivesek, — majdnem mind *ötven évnél idősebbek, — az országuton futva próbáltak községükbe menekülni, a dobrovoljácok azonban kocsikon utánuk hajtottak és aki utjukba került, azt legázolták.* Néhány perc mulva

véres sebesültek leküdtek a földeken,

amelyek valóságos harctér képét nyujtották. *Amikor már a sebesülteken kivül senki sem maradt a helyszinén, a dobrovoljácok is eltávoztak.*

Egy halott, tizenöt sebesült

A menekülő lazarevóiak a községházára szaladtak és értesitették *Bogner* István segédjegyzőt a történtekről, aki *táviratilag segitséget kért a botosi csendőrségtől.* Innen egy járőrt küldtek ki, mire azonban a csendőrök megérkeztek, a támadó dobrovoljácok már valamennyien eltávoztak.

A véres események után Lazarevó megrémült lakossága *csak akkor mert a sebesültek segitségére sietni, amikor látták, hogy a dobrovoljácok már elmentek.* Kocsikon

tizenhat sulyos sebesültet szállitottak be a községbe.

Életveszélyesen megsebesült Merkle Fülöp, Menihesz Vencel, Szattler György és Repp János, sulyosan sérültek: Massong Lajos, Pivo Mátyás, Kern Antal, Kappot József, Koch Domokos, Lenhard Pál, Klecker Mátyás, Friedrich Péter, Tabor Fülöp, Schneider Vencel, Manihesz Mátyás és Koch József. Kivülök mintegy huszan könnyebben megsérültek. A legsulyosabban sérült

Merkle Fülöp pénteken este meghalt.

Menichesz Vencel, Szattler György és Repp János haldoklanak.

A kétségbeesett és felizgatott község lakossága most várja a földekre vonatkozó hatóság intézkedését és a pénteki véres események megtorlását.

A lazarevói jegyzőt is megtámadták

Milisics Emil lazarevói jegyző pénteken délelőtt, mikor a véres harc lefolyt, Becskereken tartózkodott és csak déltájban értesült a történtekről *Prém* János községi birótól, aki Becskerekre ment a főszolgabirói hivatalba, hogy segitséget kérjen. A főbiróságtól *Bogdán* Rada szolgabiró a jegyzővel és a községi biróval azonnal kocsin Lazarevóra indult. Alig hagyták azonban el a becskereki határt, észrevették, hogy *egy másik kocsin több dobrovoljác vágtat utánuk.* Mikor a dobrovoljácok melléjük érkeztek, *a kocsiablakból fegyvereket vettek elő, mire a szolgabiró és a jegyző parancsot adtak kocsijuknak, hogy forduljon vissza, mert attól tartottak, hogy a dobrovoljácok őket is megtámadják.* Milisics jegyző és Prém János biró igy csak az esti vonattal térhettek vissza Lazarevóra.

Az angol alsóház

elfogadta a költségvetést

A Macdonald-kormány pénzügyi sikere

Londonból jelentik: Az alsóház a kincstári kancellár beszámolójának meghallgatása után ideiglenesen *elfogadta a költségvetési javaslatokat.* A végleges elfogadás csupán a vita után fog megtörténni. Ennek az eljárási módnak az a célja, hogy az üzérkedőket már a végleges elfogadás előtt megakadályozzák abban, hogy olyan üzelmeket hajtsanak végre, amelyek hátrányosak lennének mind az államra, mind pedig a fogyasztókra.

A kincstári kancellárnak a költségvetéssel kapcsolatos kijelentéseit a lapok pártállásra való tekintet nélkül *nagyon kedvezően fogadták.* A sajtó megelégedéssel mutat rá, hogy a tea- és cukorvámok, valamint egyéb terheknek leszállitása a szegényebb osztályok számára gazdasági megkönnyebbitést jelent anélkül, hogy — mint attól féltek — a jövedelmi adót fizető polgárság adóterhei megnövekedtek volna.

Ellenőrzik a magánfegyvergyártást

A népszövetségi leszerelési bizottság határozata

Prágából jelentik: A népszövetségi leszerelési bizottság szakértői albizottsága csütörtökön este befejezte prágai tanácskozásait, melyeknek célja az volt, hogy javaslatokat tegyen a magánfegyvergyártást szabályozó egyezményről. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy *a magánfegyvergyártás ellenőrzését csupán az illető állam végezheti* és leszavazta azt a követelést, hogy az ellenőrzés nemzetközi legyen.

Ami az állami ellenőrzést illeti, *a bizottsági tagok egyhangulag megegyeztek azokban az elvekben, amelyeket a népszövetség leszerelési bizottsága elé fognak terjeszteni.* Ezek az elvek abból a gondolatból indulnak ki, hogy a magánosok részére a fegyvergyártást külön kell engedélyezni. Az engedélynek feltétlenül olyannak kell lenni, hogy egyrészt lehetővé tegye az illető kormány számára a tökéletes tájékozódást a gyártás terjedelméről, másrészt lehetővé tegye annak korlátozását is.

Egyetlen ajánlat

érkezett a szinházépitési pályázatra

Sulyosak a pályázati feltételek

Szubotica város tanácsa — mint ismeretes — kiirta a pályázatot a szinház felépitésére, bár a közgyülés még csak ezután fog a szinház felépitésének kérdésével foglalkozni. Egyelőre teljesen bizonytalan a szinház sorsa, mert *a gazdák ellenzik, hogy a város hozzáfogjon a szinház felépitéséhez.*

Az épitkezés körül folyó harc most érezteti a hatását a pályázat eredményében is. Május elsején járt le az első pályázati határidő a kőmüves, bádogos- és tető-munkákra és *erre a pályázatra a csütörtöki terminusig mindössze egy ajánlat érkezett be a városi főmérnöki hivatalba.* Az egyetlen pályázó *Gersics* Lajos szuboticai vállalkozó. A pályázat másik része, amely a vasmunkákra vonatkozik, május 8-án jár le, azonban a jelek szerint annak se lesz nagyobb sikere.

A szinházépitési pályázatnak ez a páratlan kudarca különböző okokban leli magyarázatát. A legfontosabb ok bizonyára az, hogy *a vállalkozók nem vehetik komolyan a pályázatot addig, amig a szinházépitésre vonatkozó tanácsi javaslatot még a közgyülés sem hagyta jóvá,* annál kevésbé, mert a javaslatnak nagy ellenzéke van.

De ezenkivül fontos okai a pályázat eredménytelenségének a sulyos pályázati feltételek. A pályázóknak ugyanis az ajánlattal egyidejüleg *100.000 dinár kauciót kellett letétbe helyezni a városnál, még pedig vagy készpénzben, vagy a takarékpénztár által kiállitott betétkönyvben.* Más óvadékot — még állampapirokat sem — a város nem fogadott el. A mai sulyos pénzviszonyok között érthető, ha a vállalkozók ilyen tekintélyes összeget nem hajlandók óvadékba helyezni a városnál, *esetleg hónapokra,* amig a szinházépités ügye eldől.

A helyzet ma az, hogy *az egyetlen ajánlattevő is vissza akarja már venni a várostól ajánlatát,* mert ő sem akarja bizonytalanul hosszu időre óvadékát a városnál letétben hagyni, másrészt, mert attól tart, hogy ajánlatának felbontása esetén a többi érdekeltek az ujból kiirandó pályázat határidejéig értesülni fognak az ajánlatban foglalt feltételekről. Igy bizonyos, hogy *a város kénytelen lesz ujabb pályázatot kiirni a szinházépitésre.* Ez azonban minden bizonnyal már csak a közgyülés határozata után fog megtörténni.

Gyorgyevics főispán letette az esküt

A szuboticai főispán és polgármester kihallgatása a miniszterelnöknél

Gyorgyevics Dragoszláv, Szubotica uj főispánja Malagurszki Albe polgármester kiséretében szerdán Beogradba utazott, hogy a belügyminiszteriumban letegye hivatali esküjét.

Szubotica közigazgatási vezetői beogradi tartózkodásuk alatt meglátogatták *Pasics* miniszterelnököt is, aki csütörtökön délelőtt 11 órakor fogadta őket. Pasics miniszterelnök hosszasan elbeszélgetett Gyorgyevics főispánnal és Malagurszki polgármesterrel és tüzetesen érdeklődött a szuboticai viszonyok iránt.

A miniszterelnöknél tett látogatásuk után *Szrszkics* belügyminiszter fogadta a szuboticai főispánt és polgármestert. Gyorgyevics főispán hivatali esküjét csütörtökön délután tette le a belügyminiszter kezébe.

Malagurszki polgármester még csütörtökön visszajött, mig Gyorgyevics főispán pénteken este érkezett meg Szuboticára.

Tóth Mátyás halálos ítéletét helybenhagyta a noviszadi tábla

Polyák Erzsébet visszavonta beismerő vallomását

Noviszadról jelentik: Az itélőtábla pénteken tárgyalta *Tóth* Mátyás szentai ügynök és a vele közös háztartásban élő *Polyák* Erzsébet bünügyét, akik — mint emlékezetes — a mult év augusztusában *Horváth* István vagyonos szentai gazdálkodót kirabolták és a Tiszába lökték.

A hatvanhat éves *Tóth* Mátyás az eset előtt telekközvetitési ügyben összeköttetésben állott *Horváth* Istvánnal, aki augusztus 24-ikén eltünt Szentán. Néhány nappal később kifogták a Tiszából *Horváth* István holttestét. Kezdetben az volt a hatóságok feltevése, hogy öngyilkosság történt, azonban Horváth fiai apjuk hátrahagyott feljegyzéseiből megállapitották, hogy Horváth halála előtt hetvenezer koronát adott át *Tóth* Mátyásnak, aki ezt a pénzt saját céljaira forditotta. A gyanu ilyenformán Tóthra terelődött, aki a szentai járásbiróságon elmondotta, hogy ő valóban elsikkasztotta a pénzt és amikor ezt a károsultnak bevallotta, Horváth kétségbeesetten kijelentette előtte, hogy öngyilkos lesz, beleugrik a Tiszába. Ő és Polyák Erzsébet — mondotta Tóth a vizsgálóbiró előtt — elkisérték utolsó utjára Horváthot a Tiszához és amikor Horváthnak nem volt elég bátorsága, hogy beleugorjon a vizbe, ők meglökték, mire Horváth beleesett a vizbe és elmerült.

A szintén letartóztatott Polyák Erzsébet, aki most 38 éves s husz év óta él együtt Tóth Mátyással, a szentai járásbiróságnál töredelmes vallomást tett. Körülményesen elmondotta, hogy több nappal a gyilkosság előtt elhatározták, hogy meggyilkolják Horváthot, mert ez által megakart szabadulni Tóth Mátyás az adósságtól. Ketten együtt beletaszitották az ittas Horváthot a Tiszába, ahol nyomban elmerült. A nála talált pénzt maguk között elosztották. Beismerő vallomásaik alapján a szuboticai törvényszék mult év november hó 10-ikén *Tóth* Mátyást kötél általi halálra, *Polyák* Erzsébetet pedig tizenöt évi fegyházra itélte.

A noviszadi itélőtáblán pénteken megtartott felebbviteli tárgyaláson *Gyurgyev* Boskó táblai tanácselnök elnökölt. A vádat *Kalember* Brankó dr. államügyész képviselte. A védelmet *Boksán* Milos dr. és *Bedneics* Gavra dr. látták el. A szuboticai törvényszék itéletének felolvasása után elsőnek *Tóth* Mátyást hallgatták ki, aki ártatlannak mondta magát. Nem tagadja, hogy a pénzt elsikkasztotta, de gyilkosságot nem követett el. Horváth öngyilkos lett, mert félt, hogy a pénz miatt baja lesz fiaival.

Polyák Erzsébet, aki a törvényszéki tárgyaláson beismerő vallomást tett, most *visszavont mindent.* Tagadja, hogy tudott a gyilkosságról és hogy abban része lett volna. Amikor Szentán kihallgatták — mondotta — a csendőrök verték és ezért tett beismerő vallomást. A járásbiróságnál pedig azért tett beismerő vallomást, mert félt, hogy ha tagad, ujból elverik.

Boksán Milos dr., *Tóth* Mátyás védője kérte a bizonyitás kiegészitését abban az irányban, hogy olyan frekventált helyen, ahol a gyilkosság történt, lehet-e dulakodni és egy embert a Tiszába lökni, anélkül, hogy azt a parton járó-kelők észre ne vennék? Kérte, hogy *Nikolics* György szentai rendőrfőkapitányt hallgassák ki tanuként erre a körülményre vonatkozólag. Az ügyész ellenezte a védő előterjesztését, a melyet a biróság elvetett.

Ezután a perbeszédek következtek. Az ügyész fentartotta az előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság és rablás vádját. *Boksán* védő kérte a biróságot, hogy ha megállapitják Tóth bünösségét, szándékos emberölésben mondják ki bünösnek és vegyék figyelembe az enyhitő körülményeket. Bedneics dr. védő kérte Polyák Erzsébet felmentését, ha azonban bünösnek mondanák ki, kérte a 92-ik szakasz alkalmazását.

A biróság ezután határozathozatalra vonult vissza. A félóráig tartó tanácskozás alatt *Tóth* Mátyás szintelenül ájtatosan imádkozott és amikor a biróság itélethirdetésre megjelent a teremben, *Tóth* egész testében remegett a félelemtől. Mély csendben hirdette ki az elnök az itéletet, mely szerint *a biróság az elsőfoku biróság itéletét egész terjedelmében helybenhagyta.*

Az indokolás szerint a biróság beigazoltnak vette Tóthnál az előre megfontolt szándékot. *Polyák* Erzsébet legujabb vallomásának pedig nem adott hitelt.

Három évi fegyházra itélt szélhámos

Magyar egyetemi hallgató a biróság előtt

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta *Putterer* Ernő magyarországi lakos ügyét, akit az ügyészség kémkedéssel és több rendbeli csalással vádolt.

Putterer 1919-ben tünt fel Jugoszláviában. Anyai örökségét jött átvenni Magyarországból, ahol mint egyetemi hallgató Budapesten tartózkodott. A könnyelmü fiatalember az örökölt pénzt pár hónap alatt elverte, aztán megkezdte szélhámosságait a különböző vajdasági városokban. A noviszadi rendőrség 1922 januárjában feljelentésre letartóztatta és átadta az ügyészségnek. Hat hónapig ült vizsgálati fogságban, azután az amnesztia alapján szabadlábra került. Egy év mulva a noviszadi rendőrség ismét letartóztatta *Putterert,* akinél az ingébe varrva *az ébredő magyarok egyesületének igazolványát találták.*

Putterer a tárgyaláson tagadta a kémkedés vádját, a csalásokat azonban beismerte. A biróság a tanuk meghallgatása után *Putterert* a kémkedés vádja alól felmentette, de bünösnek mondotta ki 6 rendbeli csalás büntettében és ezért *három évi fegyházra és 2000 dinár pénzbüntetésre itélte. Putterer az itéletben megnyugodott.*

HIREK

A lámpagyujtogató sérelmei

A lámpagyujtogató megfogott ma este az uccán és nagyon kétségbeesetten panaszolta:

—Valami hallatlan uram, az istenit, ezek a taknyosok állandóan utánam járnak és eloltják a lámpáimat már ötödször és soha nem birom elcsipni a bitangokat, az életemre törnek a bestiák — és dühösen a mellemnek szögezte a hegyes póznát, hogy majd sziven szurt.

A lámpagyujtogató nyilvánvalóan üldözési mániában szenved. Nagyon sajnálatraméltó ember, majdnem könnyezett az elkeseredéstől, látszott rajta, mennyire lelkére ment a dolog.

Én már kisdiák koromban lelkes tisztelője voltam a lámpagyujtogatónak. A lámpagyujtogatót régebben nimbusz és babona övezte, hosszukat lépett, mint a kisértetek és ha a halott, hideg lámpaszemeket megérintette varázs durungjával, egyszerre gyönyörü fényesség támadt és mi leselkedők kiabáltunk a csudálattól. De a mai lámpagyujtogatók igen közönségesek. A multkor is láttam este egy kövér, elhizott lámpagyujtogatót, folyton lábujjhegyre ágaskodott, szuszogott és legalább öt percig vacakolt, mig beletalált póznájával a kapcsolóba. Igazán, még nézni is rossz volt.

Kijelentette, hogy rejtélyes ellenségét lefogja szurni, mint egy kutyát. — Igy ni — mutatta fenyegetően és a levegőbe dölött egy rögtöni halált okozót. Legalább öt évi fegyházat fog kapni érte.

Istenem, milyen borzasztó is a szegény lámpagyujtogatónak.

(T.

— **Az olasz királyi pár Londonba és Madridba látogat.** Rómából jelentik: Az olasz királyi pár május huszonnegyedikén meglátogatja az angol királyt és junius hetedikén a madridi udvar vendége lesz.

— **A jugoszláv kormány elismerte a görög köztársaságot.** Beogradból jelentik: A jugoszláv kormány, attól a szándéktól vezérelteve, hogy a görögországi belső helyzetet mielőbb konszolidálva lássa, utasitást adott *Markovics* athéni jugoszláv követnek arra, hogy közölje a görög kormánnyal, hogy Jugoszlávia a hellén köztársaságot hivatalosan elismeri. Ezzel a ténnyel az SHS. királyság az első balkáni állam, mely az április 13-án Görögországban lefolyt népszavazás eredményét hivatalosan elismerte.

— **Seeckt tábornok Münchenben.** Münchenből jelentik: *Seeckt* tábornok, a Reichswehr főnöke, Münchenbe érkezett, ahol részt fog venni az egész müncheni garnizon tábori gyakorlatán.

— **A csütörtöki munkásünnep.** A május elsejei munkásünnepet a vajdasági munkásság munkaszünettel ünnepelte meg. Több helyen gyüléseket is tartottak, amelyeken a szónokok május elseje jelentőségét ismertették. A szuboticai munkásság nagyrésze a városligetbe vonult ki. Délután az SMTC. pályán football-mérkőzést rendeztek a munkásotthon alapja javára. Somborban, Noviszadon és Becskereken szintén népgyülések voltak, amelyek a legnagyobb rendben folytak le. A becskereki gyülést a nacionalisták zavargásai miatt a rendőrség feloszlatta, sulyosabb incidens azonban nem történt.

— **Vasuti szerencsétlenség Romániában.** Bukarestből jelentik: *Plocsti* közelében nagyarányu vasuti katasztrófa történt. Egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal és a szerencsétlenségnek *huszonhét sulyos sebesültje van.*

— **Pusztitó ciklon Északamerikában.** Newyorkból jelentik: Csütörtökön veszedelmes ciklon pusztitott az Egyesült-Államok területén. A vihar Georgia és Karolina államokban volt a legerősebb, ahol ötven város esett a ciklonnak áldozatául. Filiana város teljesen romokban hever. A szélvihar következtében 106 ember meghalt, négyszázan megsebesültek.

— **Eltiltják a prágai német diákokat a kampóskeresztes jelvény viselésétől.** Prágából jelentik: Az iskolaügyi minisztérium rendeletileg közölte a német középiskolai igazgatóságokkal, hogy a középiskolai tanulókat a kampóskeresztes jelvény viselésétől eltiltja.

— **Meggyilkoltak egy szlovák mérnököt Macedóniában.** Beogradból jelentik: Bartos Sándor szlovenszkói mérnököt több más utassal együtt Prizrend közelében macedón komitácsik meggyilkolták. Bartos a jugoszláv belügyminiszterium épitőosztályának vezetője volt és Dragovics Mihály épitésszel a Prizrend-uresováci országut épitését inspiciálta. A belügyminiszterium bizottságot küldött ki a gyilkosság felderitésére. Bartost tegnap temették el Prizrendben a közönség nagy részvétele mellett.

— **Nyolcévi fegyházra itélt gyilkos.** Noviszadról jelentik: Povosan János szentai lakos 1923 októberében az uccán rátámadt Sáros János nevü haragosára, akit véresre vert. Sáros két nap mulva belehalt sulyos sérüléseibe, mire Povosant letartóztatták. A szuboticai törvényszék a januárban tartott tárgyaláson Povosant nyolcévi fegyházra itélte. Az ügy felebbezés folytán a noviszadi felebbviteli birósághoz került, amely az itéletet pénteki tárgyalásán jóváhagyta.

— **Leégett a noviszadi Magnezit szénsavgyár raktára.** Noviszadról jelentik: Csütörtök délután a noviszadi *Magnezit* szénsavgyárban ismeretlen okból tüz támadt. A gyár raktára, több mellékhelyiség és a lakás teljesen leégett. A tüzet csak két és félórai munka után sikerült lokalizálni. A kár több mint hetvenezer dinár.

— **A sentai tüzoltók.** Sentáról jelentik: A sentai tüzoltótestület néhány hónap óta sulyos anyagi gondokkal küzd. Senta város ugyanis földjei elvesztése következtében kénytelen volt beszüntetni a tüzoltótestület évi kétszázezer dinárros segélyezését, mert a megcsappant városi jövedelmek még a város adminisztrativ kiadásait is alig fedezik.

— **Halálos repülő-szerencsétlenség Svájcban.** Zürichből jelentik: *Guy* György repülőhadnagy gépe Zürich közelében kevéssel a célpont előtt lezuhant és meggyuladt. A hadnagy meghalt. *Seidegger* figyelőtiszt lábtörést szenvedett.

— **Letartóztatott tolvajok.** Kishegyesről jelentik: A topolai csendőrség letartóztatta Pája Rozália kishegyesi asszonyt, aki a topolai piacon lopott baromfikat árult. A nyomozás folyamán kiderült, hogy a lopásokat Pája Rozália kiskoru fia követte el. A tolvaj gyermeket szintén letartóztatták és megindították ellenük az eljárást.

— **Szentai gabonaárak.** Buza 320, tengeri 220, árpa 310, zab 250, muhar 440, bab 700, 0-ás liszt 505, 7-es 290, 5-ös 390, 6-os 330, korpa 225.

— **Házasság.** Mach Ernestin (Subotica) Vig Márton (Martonos), a novivrbasi cukorgyár megbizottja, a Bácsmegyei Napló martonosi főbizományosa, 924 május hó 4-én házasságot kötnek.

— **Terjed az álomkór Angliában.** Londonból jelentik: Az álomkór Angliában veszedelmes arányokat ölt. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek.

— **Időjárás.** (Popovics György közoktatásügyi inspektor jóslata). Szombaton már egészen szép, csaknem egészen derült, csendes idő lesz; hideg reggel után tetemes fölmelegedés következik.

— **A berlini sebészkongresszus.** Berlinből jelentik: A német sebésztársaság 23-án kezdte meg negyvennyolcadik évi kongresszusát Berlinben. A kongresszuson a német sebészeken kivül sok külföldi orvos hallgató gyanánt vett részt. A hallgatóság soraiban számos magyar orvos is volt. A vitában a többi között bolgár, holland és japán orvosok is résztvettek.

— **Válságban a bécsi népopera.** Bécsből jelentik: A régóta huzódó zenekari sztrájk a legutóbbi napokban ujból elmérgesedett. A többi szinházak olyan módon támogatják a népoperát, hogy prózai darabokban vendégszerepelnek, viszont a szinház szólistái és énekkara más szinpadokon lépnek fel. A helyzet a népopera részvénytársaságra nézve olyan sulyos, hogy számolnak az üzem beszüntetésével is.

— **Okiratthamisitó nagyváradi ügyvéd.** Nagyváradról jelentik: Dr. Roxin Miklós nagyváradi ügyvéd ellen a nagyváradi ügyészség és az ügyvédi kamara okiratthamisitásért eljárást inditott.

— **Vásárok.** A csantavéri vásár május 4-ikén, a bácskapalánkai országos vásár május 4-ikén és 9-ikén lesz.

— **Tolvaj cigányok Szentán.** Szentáról jelentik: Pénteken Szentára nagyobb cigánykaraván érkezett, amelynek tagjai a városban számtalan lopást követtek el. A rendőrség az egész karaván kitoloncolta Szentáról.

Elhájasodás, köszvény és cukorbaj esetén a »Ferenc József« keserüviz javitja a gyomor és a belek müködését, élénkiti az emésztést és elősegiti az anyagcserét.

Ami Önnek kell, az — Elsafluid! Ez az igazi háziszer, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Centrál 185. sz. (Hrvatska).

SPORT

A Ferencvárosi Torna Club

vasárnap és kedden Beogradban játszik

Beogradból jelentik: A budapesti *Ferencvárosi Torna Club* vasárnap, május 4-ikén és kedden, 6-ikán Beogradban fog játszani. Vasárnap a *Jugoszlávia*, kedden pedig a *Beogradski Sport Klub* lesz a budapesti csapat ellenfele. Beogradi sportkörökben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a magyar csapat vendégjátéka iránt, mert *a háboru óta ez az első eset, hogy magyarországi csapat Jugoszláviában mérkőzik.* A beogradi lapok hosszabb cikkekben mutatnak rá a mérkőzés jelentőségére, amely szintén *alkalmas arra, hogy a S. H. S. királyság és Magyarország közt a megbékélést elősegitse.* Megállapitják továbbá, hogy a F. T. C. a legjobb azok közül a csapatok közül, amelyek a legutóbbi években a beogradi csapatokkal szemben álltak.

—

Ostmark—Zs. A. K. A bécsi csapat szombaton délután fél 5 órai kezdettel a Bácska pályáján mérkőzik a vasutas csapattal. A kitünő bécsi együttes, amely Noviszadon fölényes játék után 10:2-re verte a noviszadi O. S. K. V.-t komplett csapatával áll ki a mérkőzésre, amely előreláthatólag ritka sportélvezetet fog nyujtani. A Zs. A. K. szintén teljes első csapatát szerepelteti, amely ha nem is tudja elvitatni a győzelmet a pompás technikáju Ostmarktól, de mindenesetre becsületesen megállja helyét illusztris ellenfelével szemben.

Biróvizsga. A szuboticai alszövetség, illetőleg a birótestület szombat délután biróvizsgát tart. A vizsgára jelentkezőket kéri a birótestület, hogy szombat délután 2 órakor a Nemzeti kávéházban jelentkezzenek Drenkovics birónál. A vizsgák délután 2-től, esti 8 óráig tartanak.

A szombori birkózóverseny. A Szombori Amateur vasárnapi birkózóversenye iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A versenyre Zagreb, Szubotica, Becskerek, Szenta, Noviszad és Szombor legjobb birkózói beneveztek.

Ausztria—Magyarország. A vasárnapi osztrák-magyar mérkőzésre mindkét szövetség kijelölte már válogatott csapatait. Magyarország igy áll föl: Fehér—Fogl II, Mandl—Tóth, Orth, Blum—Braun, Molnár, Opata, Eisenhofier és Jeny. Az osztrák csapat összeállitása: Ostricsek-Reiner, Blum (Vienna)—Seidl, Horváth, Höchs, Hofbauer, Wieser. A bécsi lapok a magyar csapat győzelmét jósolják. A mérkőzés Budapesten lesz a Hungária-uti pályán.

Kolozsvár—Temesvár 1:0. A két város válogatottjai erős küzdelmet vivtak. A Temesvár csapatából a T. A. C. játékosai hiányoztak, de a kolozsvári együttes sem volt komplett. A győztes gól mindjárt az első percekben esett.

„FLORA"
MÜVIRÁGGYÁR, VIROVITICA
SPECIÁLIS KÉSZITMÉNYEI:
SIRKOSZORUK
MIRTUSZÁRUK
és PARASZTÁRUK

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. május 2.

Zürich 7.05

Genf 7.05.

Berlin deviza 52.8—53.2 milliárd márka, valuta 52.4—52.6 milliárd márka.

Bécs deviza 880—887, valuta 877—883.

Prága deviza 43.125—43,625, valuta 43.15—43.65.

London 352.

Newyork 125 egynegyed

—

Noviszadi terménytőzsde, május 2. Az irányzat valamivel javult. Irányárak: Buza 320 dinár. Árpa 325 dinár. Zab 255 dinár. Tengeri 227.50 dinár. Bab 732 dinár. Liszt 0-ás 510 dinár, 2-es 450 dinár, 5-ös 380 dinár, 6-os 320 dinár, 7-es 280 dinár. Korpa 210 dinár.

Beograd, május 2. *Zárlat:* **Bukarest** 41.50, London 353.25, Newyork 80.50, Prága 236, Bécs 11.35, Genf 14.32, Milano 361.50, Páris 428—530.

Zürich, május 2. *Zárlat:* **Beograd 7.0250**, Newyork 568 egynyolcad, London 24.71, Páris 36.55, Milano 25, Prága 16.56 egynegyed, Budapest 0.006875, Bécs 0.0079, Bukarest 2.86, Szófia 4.10.

Budapest, május 2. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: **Beograd — Dinár 1065—1095**, Bukarest — Lei 430—450, London — Font 378800, Milano — Lira 38.20—39.40, Newyork — Dollár 85150—87450, Páris — Frank 5560—5690, Prága — Szokol 2505—2575, Takarék korona 126.

Budapesti értéktőzsde, május 2. Kedvezőtlen bécsi hirek ujabb áresést idéztek elő. Az üzlet teljesen pangott és a folyton szaporodó eladókkal szemben vevők csak elvétve jelentkeztek. A lefelé haladó irányzat, üzletzárlat felé javult és némely érték megtartotta legutóbbi zárlati árfolyamát. *Tőzsdezárlat* (ezer koronákban): *Bankok:* Angol-magyar 70, Bosny. agrár 76, Földhitelb. 430, Hazai 272, Szlavon jelz. 68, Lloydbank 15, Cseh iparb. 30.5, Magyar Hitel 680, Jelzáloghitel 189.5, Leszámitoló 92, Olaszbank 25.5, Mercur 18, Osztrák Hitel 226, Keresk. bank 1500. *Takarékpénztárak:* Belvárosi 34, Moktár 220, Pesti hazai 4910. *Biztositók:* I. Magy Bizt. 12750, Fonciére 345, Jég 230. *Malmok:* Back-malom 74, Borsod-miskolci 154, Concordia 50, I. bpesti gm. 153, Gizella 68, Hungária 115, Királymalom 36. *Bányák és téglagyárak:* Beocsini 1175, Szentlőrinci 99, Cement 100, Szászvári 425, Drasche 295, Magnezit 2480, Aszfalt 85, Ált. köszénb. 3570, Salgó 738, Ujlaki 270, Urikányi 960. *Nyomdák:* Athenaeum 205, Franklin 125, Globus 56, Kunossy 11. *Vasmüvek és gépgyárak:* Coburg 60, Gróf Csáky 23.5, Gazd. gép 200, Fegyver 1300, Frankl 165, Ganz Dan. 3950, Ganz vill. 1850, Hofherr 185, Kistarcsai 61, Lipták 14, Ált. gépgy. 46, Magyar acél 300, Rimamurányi 141, Roessemann 80, Schlick 93, Mérleg 27.5. *Különféle vállalatok:* Ált. gázizzó 29, Bárdi 16, Bóni 102, Danica 164, Diana 9, Dorogi 24, Délicukor 660, Czinner 11.5, Égisz 47, Izzó 705, Horvát cukor 1150, Gyapjumosó 64, Papir 43, Részvényserf. 235, Temesi szesz 235, Fővárosi sör 33, Mütrágya 260, Juta 175, Klein 7.5, Keleti 38, Klotild 89, Ligetszanatórium 26, Cukor 3300, Östermelő 295, Pamut 320, Gummi 445, Mezőh. cukor 286, Interexim 32, Phöbus 43.5, Szikra 69, Telefon 200, Temesi sör 230. *Faipari vállalatok:* Hazai fa 205, Malomsoky 19.5, Ofa 565, Szlavónia 123, Nasici 2700, Viktória but. 8, Zentai 170. *Közlekedési vállalatok:* Adria 1675, Atlantika 42, Közuti 29, Délivasut 93, Mftr 385, Nova 183, Államvasut 670, Tröszt 118.

„MARIOLA" arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTÉR.

Nagyérdemü vevőim szives tudomására hozom, hogy Beck Aladár ur üzletemből, hol három évig utazói minőségben alkalmazva volt, kilépett.

Önállósitásához sok szerencsét kivánok és kérem n. b. vevőimet, kogy pártfogásukat vele szemben továbbra is megtartani sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel
Hermann Ernő
rövidáru nagykereskedő.

3250

Felhivás.

A suboticai cséplőgéptulajdonosok f. évi május hó 4-én d. e. 10 órakor a Gazdasági Egyesület helyiségében tüzelőanyag megrendelés céljából értekezletet tartanak, melyre a gépgazdák tisztelettel meghivatnak.

3215 **A vezetőség.**

Értesitem tisztelt vendégeimet, hogy a polgári Kaszinó épületében levő éttermemet május hó elsejével beszüntettem és az étermet kávéházzá alakitottam át.

Midőn ezt tisztelt vendégeimnek szives tudomására adom, egyben kérem további támogatásukat.

Jó italokról és ételekről gondoskodom s pontos és jó kiszolgálásért kezeskedem.

Tisztelettel
Kichler István
a Gradjanska Kávéház
tulajdonosa.

3249

Árverési hirdetmény.

Csókán május 8-án délelőtt 9 órakor önkéntes nyilvános árverésen eladásra kerül ebédlő, fogadó, hálószoba-berendezés, festmények, disztárgyak, háztartási berendezések stb. Értékes könyvtár diszkötésü könyvekkel. Bővebb felvilágositást ad szivességből **Grossmann** könyvelő **Coka.** 3263

Értesités.

Van szerencsém a n. é. közönséget valamint tisztelt vevőim b. figyelmét felhivni, hogy a Szabómunkások Szövetkezeténél viselt eddigi elnökigazgatói állástól megváltam és a mai naptól kezdve lakásomon (ideiglenesen) elsőrendü figyelemmel vezetett szabóságomat megkezdtem, melynél fogva igen tisztelt vevőim további szives pártfogását kérve s magam szives jóindulatába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Ungár Ferenc
Ciril i Metod trg 5.
(a volt Vojnics Piroska ház)

3265

Villatulajdonosok figyelmébe!

Párisból hazatért virág-, konyhakert- és gyümölcsműkertész vállalja villák, kertek és parkok rendbehozatalát és elkészitését. — Cimeket „Műkertész" jeligére a kiadóba kér. 3067

BECK i DRUG SUBOTICA

GABONÁS ZSÁKOK
PONYVA 2068
ZSIMEG
KÖTÉL
KÁRPITOS CIKKEK
GYAPJUTAKARÓK
MALOMHEVEDEREK

TECHNIKAI CIKKEK
gép- és varrószijj
OXIGÉN
Gép, henger és motorolajok, benzin, tovotta, kocsikenőcs, szerszámok, szerszámgépek, malomfelszerelési cikkek.

Telefonszám: 412. - Sürgönycim: BEKDRUG

SZÉN

közvetlen bármely boszniai bányából kapható nagyban legolcsóbb konkurenciamentes áron

„KALORIJA"

Telefon 104. BANJALUKA Bosna

Bácskai képviselő
Ivan Kalčić Sombor Telefon 284. 3068

„KOLUMBO" 3133

INFORMÁCIÓS-KÖZVETITŐ ÜGYNÖKSÉG

leggyorsabban végez mindennemü adminisztrativ és jogi megbizást bármely miniszteriumnál és egyéb hatóságnál, beszerez tartózkodási engedélyt továbbá állampolgársági okmányokat, különösen gyorsan végzi el az S. H. S. Királyság állampolgárságába való felvételeket opcióval vagy opció nélkül. Utlevélosztálya leggyorsabban megszerez bármilyen országba szóló utlevelet és azt lattamoztatja bármely beográdi konzulátusnál. Szakszerü tanácsokat ad amerikai kivándorlóknak, utlevelet szerez Amerikába a kvótán felül és beutazási engedélyeket is szerez. Bármilyenügyben forduljon

„KOLUMBO" ÜGYNÖKSÉGHEZ
BEOGRAD, SKOPLJANSKA ULICA 24. SZ.

MOTORHAJÓ KÖZLEKEDÉS 3062

STARIBEČEJ és NOVIBEČEJ KÖZÖTT:

INDUL:
Staribečejről 1/2 5, 1/2 8, 1/2 10, 1/2 14, 16 órakor

INDUL:
Novibečejről 1/2 6, 9, 1/2 12, 15, 17 órakor

HAMBURGER JÉGGYÁR

SEGEDINSKI PUT, TELEFON 566.

Értesitem az igen tisztelt jégvásárló közönséget, hogy a jéggyártást megkezdtem.

Jég bármilyen mennyiségben kapható és megrendelésre házhoz szállitjuk.

Kötéseknél árkedvezmény!

3197 Tisztelettel
Hamburger

MÉZ

Vegyes virágméz, kellemes illatu, 5 kg.-os postacsomagokban kapható 160 és 150 dináros árban **Nagy József,** a **„Vajdasági Méhészeti Lapok"** szerkesztőjénél, **Stari Bečej.** — Utánvételezésre nem vállalkozom. Nagyobb mennyiség vételénél mérsékelt árak. 2133

Uj vukovári arctisztitó kenőcs szeplő, himlőhely, sömör, májfolt, kelések, forrósági pörsenés, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen

Uj vukovári bőrszépitő szappan és puder, mely az arckenőccsel a használati utasitás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 5 dinár. Utánzatoktól óvakodjunk! Csak Krajčović által Vukováron készitett kenőcs valódi. Minden tégelyen Krajčović, a készitő arcképe látható.

Zo. Krajčović gyógyszertára, Vukovár. 2560

ELSŐRENDŰ KIKINDAI NAGY

CSERÉP

4 KORONA 50 FILLÉRÉRT

darabonként kapható

DOHÁNY ZOLTÁN fatelepén

Subotica, Beogradska put. Telefon 365. 2884

FAGYAPOTOT
száraz, pormentes.
FASZEGET
cipészek részére.
SEPRŰNYELET
bükkfából.
AJÁNL A LEGOLCSÓBBAN
SEČUJSKI i DRUG
fafeldolgozó gyára Novisad, Futoski p. 36

3281

Üzemvezető gépészt

kiszivógázmotorokkezelésében teljesen jártas és villanytelepen hosszabb ideig működött, mielőbbi belépésre keresünk. Ajánlatok bizonyitványmásolatokkal, referenciákkal és fizetési igény megjelölésével a *Daruvarska dionička pivovara i munjara Daruvar* (Slavonija) cimre küldendők. 3288

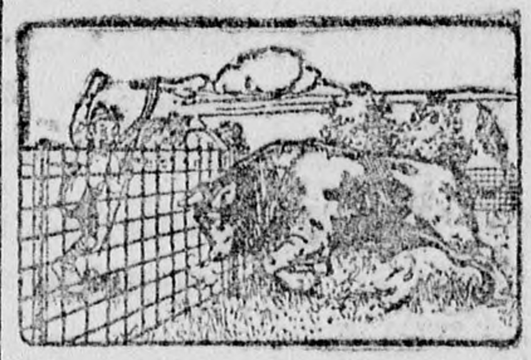

A szab. **Herkules drótkerités**

a legjobb, legolcsóbb és legszebb kerités.

Egyedüli gyártója Jugoszláviában:
Krammer Testvérek, Novisad
sodronyáru- és vasszerkezet-gyár
Legnagyobb és legrégibb gyár e szakban a belföldön

KEDVEZŐ ALKALOM!

Kedvező bevásárlás folytán abban a helyzetben vagyok, hogy összes raktáromon levő **üveg- és porcellán-** árumat mélyen leszállitott árakon adhatom el.

Befőtt és ugorkás üvegek már raktáron.

Gyógyszerészek, droguisták, parfümgyárak szükségleteit u. m. **orvosság, forma, Eau de Cologne** és **parfümösüvegeket** minden nagyságban és mennyiségben szállitok.

Cukorkás üvegek állandóan raktáron.

STÖLZLE C. FIAI WIEN, lerakata.

HERMANN LÖVENBERG NOVISAD, ŽITNI TRG. 15. 2303

„MERIMA"

KRUŠEVÁCI SZAPPANGYÁR

DJURKOVIĆ, RISTIĆ & KOMP.

ALAPITVA 1839. KRUŠEVAC UJJÁÉPITVE 1897.

NAPI TELJESITMÉNY 5 VAGON SZAPPAN

Ezuton teszi közhirré, hogy a gyár április 27-től május 5-ig a **III. ZAGREBI VÁSARON** a B. palotában a **X. csoportban a 165. sz. fülkében állit ki.** A vásáron szappanmintáink megtekinthetők és ugyanott rendelések is felvétetnek.

2803

Lifka

május 1-től csütörtöktől majus 4-ig vasárnapig

SIBER

modern dráma 6 fölvonásban

Főszereplők: Lee Parry, Werner Kraus.

LEVELEZÉS

»Hazudik a muzsikaszó« »V.-Bečkerek, Bega-hirdető« jeligére irjon az a férfi aki elvenne 40 év körüli nagyon szerény igényü asszonyt. Lehet kisebb iparos vagy rokkant, elvált, özvegy. Gyermek nem határoz. Csak komoly férfiak irjanak. Én álláshoz juttatom. 3271

Jómegjelenésü, harmincas hivatalnok feleségül venne özvegyet némi vagyonnal, kivel Amerikába vitorlázna. Sürgős ajánlatokat Közvetitő-iroda cimre, Agina ulica 11. 3300

Füszerkereskedősegéd, ki csemegéhez ért, junius elsejére felvétetik főtéri üzletbe. Leveleket a kiadóba »Ügyes« jeligére. 3268

Keresek képzett, csinos leányom részére 33—35 éves, izraelita, intelligens fiatalembert, akit jól bevezetett engross-üzletembe társul vennék. Kiházasitás esetén hozomány megegyezés szerint. Teljes cimü leveleket a kiadóhivatal továbbit »Drava« jeligével. 3248

Károlyi Mihály könyve

Egy egész világ ellen

kapható

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében Subotica Jelačićeva ulica 1. 3275

FOGLALKOZÁS

Mérlegképes — minden irodai munkában perfekt — könyvelőnő állást keres. Szives megkereséseket kér »Komoly munkaerő« jeligére a kiadóba.

Szorgalmas, intelligens, 27 éves ember, jó bizonyitványokkal, kereskedői ismeretekkel, beszél németül, magyarul és szerbül, állást keres mint tisztviselő borkereskedésben vagy más kereskedői vagy ipari vállalatnál. — Cim: Kratochwil, Szegedi szőlő 213. 3218

Ügyes

vaskereskedősegéd

német és szerb nyelvben jártas, novisadi üzletben felvétetik. — Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Schmolka" hirdetőiroda, Novi-Sad cimére kérek. 3110

Intelligens, egyedülálló uri leány házikisasszonyi, társalkodónői vagy anyahelyettesi állást keres azonnalra. Ajánlatok »Egyedülálló urileány« jelige alatt Schmolka hirdetőjébe Novisad, kéretnek. 3282

Jobb nő felirónői vagy házikisasszonyi állást keres csakis vidékre. Levelek »Postáskisasszony« jeligére a kiadóba kéretnek. 3253

Biztosító Társaság helyi fiókja KERES

perfekt szerb-magyar

tisztviselőnőt

azonnali belépésre. Ajánlatokat „Perfekt" jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 3237

Házasságot jobb körökbe diszkréten elintéz Közvetitő-iroda Subotica, Agina ulica 11. 3299

Gőzekegépészt keresünk Fewler-féle gőzekénkhez. Hosszabb gyakorlattal biró gőzekegépészek küldjék ajánlatukat Hirschl Herman cimre Potiski-Sv. Nikola. 3264

Elsőrendü

tüzifa faszén deszka és épületfa

nagyban és kicsinyben a legjutányosabban kapható

KLEIN IZIDOR

fatelepén, Antunović ul. 13. (volt Kállai Albert utca) Telefonszám 41.

Gabonaszakmában gyakorlott tisztviselő, aki a szerb nyelvben némi jártassággal bir, állást keres, esetleg vidéken is.. Cim a kiadóban. 3251

Perfekte deutsche Stenotypistin bei guter Bezahlung aufzunehmen gesucht. Solche die der Staatssprache mächtig, bevorzugt. Offerte unter »Stenotypistin« an die Administration. 3254

Fiatal házaspár házvezetőnői és szobainas vagy kertészi állást keres. Cim a kiadóban. 3257

Varró- és tanulóleányok felvétetnek állandó munkára. Nikola Kulundžič ul. 6. a nagytemplom mögött. 3095

Fiatal özvegyasszony magányos urhoz vidékre házvezetőnőnek ajánlkozik. Cim: gázgyár melletti Kladek-ház ajtószám 3. 3306

Gyermektelen házaspár házmesternek kerestetik. Cim a kiadóban. 3243

Német vagy magyar, kézimunkához értő szolid házikisasszony kerestetik. Közelebbit Neményi Drug üzletében. 3233

Könyvelőnő szerbül esetleg németül is tudó azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 3222

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és csonkó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési dij felét fizetik. Előfizetési dij havonkint 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Dadát keresek 2—3. esetleg 4—5 hónapos gyerekkel. Beck Jenő kötöde, Pašićeva ulica 10. 3260

Tisztviselőnő, aki perfekt gépirónő, levelezést és könyvelést érti, azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban 3276

Középkoru, gyermektelen özvegyasszony házvezetőnői állást keres. Özvegy uriember vagy jobb iparos gyermekei mellé is elmenne. Ajánlatokat »Özvegy« jelige alatt Schmolka hirdetőiroda Novisad továbbit. 3284

Malomfőszerelő, aki malomszerelésben, átalakitásban, valamint egyes malomgépek felszerelésében sokévi tapasztalattal bir, kéri a malomtulajdonos urak szives pártfogását. Mint malomszerelő állandó állást is elfoglalna olyan nagyobb malomban, ahol lakást és egyéb ellátást is kapna. Szives érdeklődésre személyesen megjelenik. Cim: Gustav Hermann Subotica, Segedinski vinograd I. 104. 3280

Kaucióképes, ügyes sörkihordó azonnali belépésre kerestetik Biermann sörösnél. 3298

Magános izr. nő, ki főzni és háztartást tud vezetni, május 15-re felvétetik. Lehet vidéki is. Kohn Simon rövidárukereskedő Subotica, Pašićeva ul. 4. Ajánlatok fenti cimre küldendők. 3293

Utazó a rövidáru engross szakmából felvétetik. — Kohn Simon cég, Subotica, Pašićeva ulica 4. 3294

Kerestetik évi alkalmazásra lakással, lehetőleg nős, harisnyakötő és gyapjufonó. Kovács gyapjufonoda, Nova-Kanjiža. 3174

Meszelőnyeleket

kisebb és nagyobb mennyiségben bárhova szállitok sombori raktáramból

Spitzer Hermann

Sombor, Kara Gjorgje 8

Telefon 229.

2917

VÉTEL-ELADÁS

Perzsaszőnyeget, Buchara és más prima minőségben legjobban beszerezhet, 120×180-tól 158×325 cm mértékig. Balog Lina mükereskedésében, Subotica. 3225

80—120 jánc szántóföld tanyával, Subotica közelében, megvételre kerestetik. Ajánlatok dr. Wilheim Jenő suboticai ügyvéd irodájába adandók. 3228

Kiárusitás! Az összes raktáron levő férfi-, fiu- és gyermekruhák minden elfogadható áron kiárusittatnak. Tessék meggyőződni. Csak e hónapban, mig a készlet tart, Földes Samu ruhaáruházában, a Nádor-kávéház mellett, Suboticán. 2639

KÉRJEN 1474

CIPŐKRÉMET!

GYÁRTJA:

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D.D.

NOVISAD

BERSON

gummisarkat és gummitalpat

tetessen fel cipészével cipőjére, mert ezzel nemcsak pénzt takarit, hanem megóvja lábait és cipőjét is.

Korzó

május 1-től csütörtöktől majus 4-ig vasárnapig

A három asszony

dráma 6 fölvonásban

Főszereplők: Anita Berber, Lya de Putti Reinchold Schüncel

Motorbiciklit, használtat, jó állapotban levőt, keresek megvételre. Ajánlatokat pontos leirással a kiadóba kérek. 3240

Eladó üzemnagyobbitás miatt 30—35 HP »Astra« szivógázmotor, teljesen uj fejjel; üzemben megtekinthető. Egy 60 colos Máv. cséplőszekrény; két darab 5 mtr és egy darab 3 mtr hengerszita. Kollár motormalmában, Sv.-Miletić. 3245

Esztergapadot keresek 2—2½ méter csucstávolsággal. Ajánlatokat leirással és az ár megjelölésével a kiadó továbbit. 3229

Használt, de jókarban levő kézikocsi megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 3303

Borbélyok figyelmébe!

Ondolálást és fésülést szakszerüen és gyorsan kitanitok **Kummerkramer** nőifodrász, Sombor. 2984

Jóforgalmu helyen, vasuti állomással szemben, vásár- és piactéren, uj vendéglő, ötszobás, éjjeli beszálló megnyitásához társat keresek 100.000 dinárral, melyben a társat félháztulajdonjog illeti. Ha társulni nem óhajt, az egész ház 200.000 dinárért eladó. Értekezni lehet a parkkal szemben levő kifőzdémben. Mészáros András, Staribečcien. 3259

Ciuplén fürdőkád, keveset használt, szép Pfőnix-pálma eladó. VIII., Željezničke (Láng) ulica. 3290

Motorkerékpár, 2.5 HP, teljesen jókarban, eladó 24.000 koronáért. Cim: özv. Kalkusz Pálné, Miloš Obilić ulica. 3291

Alkalmi vásárlás!!!

Felhalmozott **sirkőáruk** nagy választékban és faconban ugy fekete svéd gránit, labrador, szürke cionitok és márványban stb. **Versenyképes árak!** Tervszerint kőszobraszati munkákat vállalok

Virágh Gyula kőfaragó

Báčka-Topola. 2680

Komlószállitó teljes berendezés azonnal eladó. Cim: Bőrgyár, Kula. 3046

Jókarban levő gyapjufonoda eladó. Kovács és Seszták, Staribečej. 3150

Eladó egy vendéglő örökáron, teljes berendezéssel együtt, más vállalat miatt. Cim: Saláki József, Debeljača. 3247

Falapátok: szóró-, sütő- és péklapát, kaszakapanyelek, favellák nagybani szállitásra kaphatók azonnalra. Cim Ernest Heller, Humljani z. p. Slat. Drenovac, Slavonija. 3261

Jókarban levő négylyukas Hofherr és Schrantz morzsoló 5 HP benzinmotorral jutányos árért eladó. Zircher I. Hugo Vrsac, Wilsonova ulica 7. 3258

KÜLÖNFÉLE

Menyasszonyi paplanokat pehelyből, gyapjuból és vattából, ugy ujat, mint régit, a legszebben és legolcsóbban készitek háznál is. Raktáron tartok minden szinben jó és olcsó paplanokat. Csányi Károlyné; üzlet az edénypiacon, a gőzfürdő oldalán levő Németh-trafikban.

SZÓDAVIZET legkisebb mennyiségben gyári áron szállit házhoz bárkinek »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon

Raktárhelyiség, száraz, világos, mely, csöndes iparnak megfelelne, kerestetik. »Iparhelyiség« jeligére a kiadóba. 3274

Kerestetik a város centrumában három szoba, esetleg komplett lakás, butorozva vagy butorozatlanul. Ügynökök dijaztatnak. Ajánlatok »Akadémikus« jeligére a kiadóba kéretnek. 3287

Elveszett elsején este 7 órakor a Senoe (Bem) ulicában egy barna kis prémnyakravaló. — Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Senoe ul. 22. szám alatt. 3267

Hizásnál, kövérségnél a dr. Hoffbauer soványitólabdacsok teljesen ártalmatlanok és étrendi változás nélkül is biztosan hatnak. Kimerítő leirás orvosi bizonyitványokkal ingyen. Postán utánvéttel Illés-gyógyszertár, főpostával szemben. 3286

JÉG

legkisebb mennyiségtől a legnagyobbig házhoz szállitva kapható

TRANSPORT D.D.

szegedi uti telepén Telefon 524,88. 3199

Gyermektelen iparos házaspárt keresek, ki vagy kinek hozzátartozója hajlandó hajójegy előlegezésével Amerikába juttatni. Csak komoly ajánlatokat kérek. S. M.-né Venczel Vilma Beograd-Dušanova, Vojvoda Gligora ulica, Krsta Gyorgjevića kuća.

Eladó benzinmotor

6—7 HP nyersolajmotorok 8—14 HP-ig. 1923-as typusuak. Stabil lokomobil raktáron. **Istočno Evropsko Društvo Novisad, Jevrejska ul. 14.** 2944

Villa Palicson, negyedik villamosvonalnál, gyermektelen házaspárnak kiadó. Értekezni lehet Wittremnél. Škotus Viator ulica 37. 2165

Legszebb modellkalapok gyári árban kaphatók Grünwaldnál, Bajski put 3

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körforgógépén Subotican

Rendkivüli kiadás.

Poštarina plaćena u gotovom | Ára fél dinár | Postaszállitási dij készpénzben lefizetve

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam | Subotica, SZOMBAT, 1924 május 3. | 121. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. .·. Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A kormány feloszlatta a Magyar Pártot

Betiltották a becskereki nagygyülést

Feloszlatták a magyarság valamennyi egyesületét

A „Bácsmegyei Napló" beogradi szerkesztősége jelenti:

A minisztertanács szombat délben tartott ülésén Srskić belügyminiszter és Vilder belügyi államtitkár javaslatára elhatározta, hogy a Magyar Pártot és valamennyi szervezetét feloszlatja, minden magyar egyesületet, melynek politikai tendenciája megállapitható, szintén feloszlat. Ennélfogva a Magyar Párt május 4.-re Becskerekre hirdetett nagygyülését betiltja.

A minisztertanácsi határozatot a kormány azzal indokolja, hogy ezzel kell megakadályozni a magyar irredentizmus kifejlődését.

A magyarság igazának s szándékai tisztaságának tudatában bizalommal tekint a jövő elé.